

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 16. 5. 2019

Število objav: 21

Internet: 8

Tisk: 13

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 1

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 2

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 20

Internet	Naslov	Nemčija v četrtletju nazaj h gospodarski rasti		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 7	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...tovarni v Wolfsburgu. Foto: dpa/STA Povrnitev največjega gospodarstva v območju evra k rasti je predvsem posledica močne domače potrošnje in cvetočega gradbeništva , je danes sporočil nemški statistični urad Destatis. Nemška vlada in vodilni ekonomski inštituti so v začetku leta poslabšali obete za to državo. Berlin...			

Internet	Naslov	Nemčija v četrtletju nazaj h gospodarski rasti		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo v svetu; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 8	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...0,8 odstotne točke na 1,4 odstotka. Povrnitev največjega gospodarstva v območju evra k rasti je predvsem posledica močne domače potrošnje in cvetočega gradbeništva , je danes po poročanju tujih tiskovnih agencij sporočil nemški statistični urad Destatis. Nemčija se je konec lanskega leta za las izognila recesiji....			

Internet	Naslov	Novi finančni podatki in bonitetne ocene AJPES že na voljo		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Delo.si; 462.761, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 10	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odražajo tudi v bonitetnih ocenah AJPES. Znižanje verjetnosti za insolventnost je najbolj izrazito pri podjetjih iz dejavnosti zdravstvo, socialno varstvo in gradbeništvo . Izrazito negativni trendi pri poslovanju so zaznani pri podjetjih v dejavnosti oskrba z vodo ter informacijskih in komunikacijskih dejavnostih. Izstopajoči...			

Internet	Naslov	Tovarna Kemis: Vrhničani se bodo morda obrnili na evropsko komisijo		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Dnevnik.si; 292.859, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 13	Avtor	Andraž Rožman		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...obnavljal brez gradbenega dovoljenja. Inšpektorat, ki se je v tretjem odločanju izrekel, da Kemis spada med izjeme iz četrtega odstavka prvega člena zakona o graditvi objektov, meni, da nepravilnosti ni bilo. Iz dosedanjih sodb sodišča je mogoče razbrati, da se s tem ne strinja. Kemis, ki je pred požarom že gradil na...			

Tisk	Naslov	Sanacija toplotnih ovojev večstanovanjskih objektov		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Dnevnik - Moj dom; 176.000, Slovenija	Stran: 30	Površina: 889 cm ²
	Rubrika, Datum	Priloga Moj dom; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 17	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...in omogočati izmenjavo znanj med strokovnjaki, skrbeti za izobraževanje deležnikov in seznanjati širšo javnost o dosežkih in prihodnosti tega področja gradbeništva . Pri tem tesno sodeluje s pridruženimi inštituti - ZAG Ljubljana, Institut Jožef Stefan in Gradbeni inštitut ZRMK, pa tudi z Eko skladom, slovenskim okoljskim...			

Internet	Naslov	Kako so lani poslovali največji slovenski gradbinci?		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Finance.si; 147.297, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 24	Avtor	Jure Ugovšek, Vasilij Krivec		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Kako so lani poslovali največji slovenski gradbinci? Več iz teme. Obveščaj me o novih člankih: gradbeništvo dodaj gradbeni trg dodaj GRADBENIŠTVO dodaj Kolektor Koling dodaj CPG dodaj Čas branja: 7 min SHRANI 0 15.05.2019 18:00 Rast prihodkov je med gradbenimi velikani...			

Internet	Naslov	Goriško gospodarstvo lani nekoliko slabše kot leta 2017		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Primorske.si; 95.768, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 26	Avtor	Nace Novak		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...izvozni prihodki pa kar za dvanajst odstotkov. Večjo rast dobička - ta je lani skupno znašal 231 milijonov evrov - so izkazale predvsem družbe s področja gradbeništva in trgovine, večje zmanjšanje dobička pa so utrpeli na področju strokovno-znanstvenih in tehničnih dejavnosti, razvedrilnih dejavnosti, informacijskih...			

Tisk	Naslov	Zakaj bežigrasjski stadion ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Finance; 80.900, Slovenija	Stran: 23	Površina: 428 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 16. 5. 2019		
Stran v zbirki: 27	Avtor	Borut Hočevnar		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...poseg izda okoljevarstveno soglasje. To je projektni pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja. Vendar, pozor! Tako je veljalo pred lanskim sprejetjem nove gradbene zakonodaje . Po novem pa velja takšen postopek samo za posege, pri katerih gradbeno dovoljenje ni potrebno, na primer za izkoriščanje mineralnih surovin v kamnolomu...			

Tisk	Naslov	Kdo bo gradil drugi tir?		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Finance; 80.900, Slovenija	Stran: 2	Površina: 311 cm ²
	Rubrika, Datum	Dogodki in ozadja; 16. 5. 2019		
Stran v zbirki: 29	Avtor	Jurij Šimac		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Kdo bo gradil drugi tir? Ovir tako rekoč ni več, Evropska investicijska banka bo pri gradnji drugega tira sodelovala z 250 -milijonskim posojilom, ki bo zavarovano z državnim poroštvom. Zdaj bodo na sceno stopili gradbinci. Začenja se bitka za verjetno največji posamezni gradbeni projekt po gradnji			

Tisk	Naslov	Kako so lani poslovali največji slovenski gradbinci		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Finance; 80.900, Slovenija	Stran: 2	Površina: 1.401 cm ²
	Rubrika, Datum	Dogodki in ozadja; 16. 5. 2019		
Stran v zbirki: 32	Avtor	Jure Ugovšek, Vasilij Krivec		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...tem tisočletju poslovala zboljšim izidom. Riko ponuja rešitve s področij tehnološkega inženiringa, energetike, okoljevarstva, logističnih sistemov in gradbeništva . Največji Rikovi gradbeni projekti trajajo več let, med njimi pa so 18 milijonov evrov vredni vodovod v ribniško-kočevski regiji, kanalizacija v občini...			

Internet	Naslov	Novi finančni podatki in bonitetne ocene AJPES že na voljo		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 34	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odražajo tudi v bonitetnih ocenah AJPES. Znižanje verjetnosti za insolventnost je najbolj izrazito pri podjetjih iz dejavnosti zdravstvo, socialno varstvo in gradbeništvo . Izrazito negativni trendi pri poslovanju so zaznani pri podjetjih v dejavnosti oskrba z vodo ter informacijskih in komunikacijskih dejavnostih. Izstopajoči...			

Tisk	Naslov	Šef največjega logista največ izgubil z nakupom avta		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Moje finance; 43.000, Slovenija	Stran: 82	Površina: 338 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 35	Avtor	Ksenija Sedej		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...neprecenljiv, pa so obsežna zbirka knjig in pripomočki za različne športe. Kako ste zaslužili prvi denar? Svoj prvi denar sem zaslužil s počitniškim delom v gradbeništvu . To je bila zanimiva izkušnja, saj sem se naučil marsikaj, kar mi še danes pride prav - pri manjših hišnih vzdrževalnih delih, seveda. S čim ste največ...			

Tisk	Naslov	Prvi po plačah, dodani vrednosti in izvozu		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Dolenjski list; 38.000, Slovenija	Stran: 15	Površina: 404 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 16. 5. 2019		
Stran v zbirki: 36	Avtor	Boris Blaič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...zaposlenih v zadnjem predkriznem letu (2008). Največ novih zaposlitev je bilo sicer v avtomobilski in prikoličarski industriji (575 dodatnih delavcev), v gradbeništvu se je število zaposlenih povečalo za 428, v farmaciji pa za 329 oseb. Za 4 odst. oz 71 evrov se je v minulem letu povečala tudi povprečna bruto plača v...			

Tisk	Naslov	Največje povečanje dobička beležijo v gradbeništvu		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Primorski dnevnik; 11.000, Slovenija	Stran: 14	Površina: 180 cm ²
	Rubrika, Datum	Goriška; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 37	Avtor	K. M.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...NOVA GORICA - Gospodarstvo v regiji Največje povečanje dobička beležijo v gradbeništvu V letu 2018 je bil poslovni izid na ravni Goriške regije sicer pozitiven, ugotovljen je bil dobiček, a se je ta glede na predhodno leto zmanjšal kar za. ..			

Tisk	Naslov	Delo brez delovne sile, primanjkuje tudi tujcev		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Primorski dnevnik; 11.000, Slovenija	Stran: 4	Površina: 404 cm ²
	Rubrika, Datum	Aktualno; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 38	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...SLOVENIJA - Paradoks našega časa Delo brez delovne sile, primanjkuje tudi tujcev Največje pomanjkanje je v gradbeništvu , zdravstvu in socialnem varstvu LJUBLJANA - Delodajalci v Sloveniji že nekaj časa opozarjajo na težave z iskanjem ustreznih kadrov, a se stanje vztrajno...			

Tisk	Naslov	Pomembne informacije o vpisu izvajalcev v imenik vodij del		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	Energetik; , Slovenija	Stran: 14	Površina: 545 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 40	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...izvajalcem zaključnih gradbenih del, ki pomembno ne vplivajo na bistvene zahteve za objekte (15. člen Gradbenega zakona). Iz nabora zaključnih gradbenih del (glejte SKD 43.3 zaključna gradbena dela) so bila že v obrazložitvi k gradbenemu zakonu izvzeta fasaderska dela - toplotno izolacijske fasade. Torej izvajalci toplotno izolacijskih fasadsemorajovpisativimenik...			

Internet	Naslov	Poročilo o predstavitvi izida publikacije Naš skupni dom		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	Si24.news; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 54	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...celovite politike, ki bodo zagotavljale dostojno in primerno plačano delo za vse. Tukaj so še posebej občutljivi migranti , ki v Sloveniji večinoma delajo v gradbeništvu , proizvodnji, prevozništvu in skladiščenju. Zelo slabe razmere v njihovih državah (brezposelnost, korupcija, revščina) jih pogosto silijo, da se odločijo...			

Tisk	Naslov	Gradnja ni mačji kašelj - olajšajte si jo na 52. MOS v Celju		
Zaporedna št. 18	Medij; Doseg	Energetik; , Slovenija	Stran: 16	Površina: 562 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 56	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...novi dom prostor, v katerem boste svobodno uživali in na koncu koncev tudi varčno bivali? Odlična priložnost, da se seznanite z najnovejšimi trendi v gradbeništvu in notranji opremljenosti, je obisk sejma, kjer so na enem mestu zbrani vsi aktualni ponudniki rešitev, ki jih potrebujete. Na dobrem sejmu boste našli vse od...			

Tisk	Naslov	PROMOCIJA REVIJ E ENERGETIK		
Zaporedna št. 19	Medij; Doseg	Energetik; , Slovenija	Stran: 50	Površina: 1.338 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 59	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...izdaji pridružijo tudi nekateri novi, postopoma pa se vračajo tudi nekdanji oglaševalci. Revija ENERGETIK je najstarejša revija s področja energetike in gradbeništvu na slovenskem tržišču. S ponosom lahko zapišemo, dajenašdolgoletnioglasevalec LUMAR IG iz Maribora prejel na letošnjem sejmu DOM okoljsko priznanje ZKG...			

Tisk	Naslov	Prihodnost gradnje		
Zaporedna št. 20	Medij; Doseg	Energetik; , Slovenija	Stran: 39	Površina: 156 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 60	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...gradnje, razvijanje idej o novih projektih ter navezovanje stikov za izvedbo le-teh. Poseben poudarek dogodka bo tudi na predstavitev novosti na področju gradbeništvu , novih metod gradnje, robotike, energetske učinkovitosti, trajnostne in zelene arhitekture, obnovljivih virov energije, inženiringa, načrtovanja, opremljanja,...			

Tisk	Naslov	DIVIZIJA TECHNICAL SOLUTIONS PODJETJA KNAUF INSULATION S PRIPRAVO OBJEKTOV BIM STREMI K NAPREDKU V INDUSTRIJI		
Zaporedna št. 21	Medij; Doseg	Energetik; , Slovenija	Stran: 40	Površina: 823 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 15. 5. 2019		
Stran v zbirki: 62	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...inženirskem in gradbenem sektorju. Osnovan je na bistvenih informacijah, ki so dostopne na vsakem koraku tekom celotnega življenjskega cikla zgradbe. »V gradbeništvu postajata digitalizacija in avtomatizacija vse pomembnejši in prinašata pomembne prednosti. To seveda želimo omogočiti tudi našim strankam ter projektantom,«...			

Nemčija v četrletju nazaj h gospodarski rasti

Berlin, 15. maja - Potem ko se je konec lanskega leta komaj izognilo tehnični recesiji, se je nemško gospodarstvo v letošnjem prvem četrletju vrnilo nazaj na pot rasti.

Nemški bruto domači proizvod se je med januarjem in koncem marca na četrletni ravni povečal za 0,4 odstotka. Na letni ravni se je medtem rast upočasnila za 0,8 odstotne točke na 1,4 odstotka.

Nemčija, Wolfsburg. Delavec v Volkswagnovi tovarni v Wolfsburgu. Foto: **dpa/STA**

Povrnitev največjega gospodarstva v območju evra k rasti je predvsem posledica močne domače potrošnje in cvetočega **gradbeništva**, je danes sporočil nemški statistični urad Destatis.

Nemška vlada in vodilni ekonomski instituti so v začetku leta poslabšali obete za to državo. Berlin je denimo napoved rasti za celotno letošnje leto znižal za 0,5 odstotne točke na 0,5 odstotka.

Nemčija v četrletju nazaj h gospodarski rasti

Potem ko se je konec lanskega leta komaj izognilo tehnični recesiji, se je nemško gospodarstvo v letošnjem prvem četrletju vrnilo nazaj na pot rasti. Nemški bruto domači proizvod (**BDP**) se je med januarjem in koncem marca na četrletni ravni povečal za 0,4 odstotka. Na letni ravni se je medtem rast upočasnila za 0,8 odstotne točke na 1,4 odstotka. Povrnitev največjega gospodarstva v območju evra k rasti je predvsem posledica močne domače potrošnje in cvetočega **gradbeništva**, je danes po poročanju tujih tiskovnih agencij sporočil nemški statistični urad Destatis.

Nemčija se je konec lanskega leta za las izognila recesiji. V tretjem četrletju se je njen **BDP** na četrletni ravni skrčil za 0,2 odstotka, v zadnjem četrletju pa je stagniral.

Nemška vlada in vodilni ekonomski instituti so v začetku leta poslabšali obete za to državo. Berlin je denimo napoved rasti za celotno letošnje leto znižal za 0,5 odstotne točke na 0,5 odstotka.

Analitiki se bojijo, da bi se lahko gospodarska rast Nemčije in ostalih članic območja evra močno poslabšala. Četudi imajo namreč zdravo domačo potrošnjo in storitveni sektor, izvozno usmerjena gospodarstva ne morejo mimo posledic zunanjih trgovinskih konfliktov, kakršnega predstavlja trgovinska vojna med **ZDA** in Kitajsko.

Novi finančni podatki in bonitetne ocene AJPES že na voljo

[D delo.si/gospodarstvo/novice/novi-finanncni-podatki-in-bonitetne-ocene-ajpes-ze-na-voljo-183642.html](https://www.delo.si/gospodarstvo/novice/novi-finanncni-podatki-in-bonitetne-ocene-ajpes-ze-na-voljo-183642.html)

[Odpri galerijo](#)

Letna poročila Foto: AJPES

Rast prihodkov, v ospredju izvoz

Slovenska podjetja so tudi v letu 2018 poslovala dobro, povečala so število zaposlenih, prihodke in neto čisti dobiček. Čisti prihodki od prodaje so se povečali za 8,5 %. Generator povečanja je bil ponovno izvoz na trg EU, kjer je bila dosežena 10,8 % rast. Gospodarski optimizem in rast plač sta prispevala tudi k izboljšanju domačega povpraševanja, tako je na domačem trgu dosežena 7,6 % rast čistih prihodkov od prodaje proizvodov in storitev. Neto čisti dobiček poslovnega leta se je povečal za 9,2 % glede na leto 2017, tako je donosnost lastniškega kapitala znašala 9,6 %.

Napoved za leto 2019?

Bonitetne ocene AJPES izražajo kreditno tveganje oz. verjetnost, da bo pri določenem podjetju v roku enega leta od sestavitve računovodskega izkaza prišlo do stečaja, prisilne poravnave ali prisilne likvidacije. Bonitetna

lestvica po modelu S.BON AJPES razvršča podjetja v 10 bonitetnih razredov s pripadajočimi ocenami od SB1 (najboljša) do SB10 (najslabša) – višja kot je ocena, večja je verjetnost za nastop insolventnega postopka.

Pozitivni trendi pri poslovanju se odražajo tudi v **bonitetnih ocenah AJPES**. Znižanje verjetnosti za insolventnost je najbolj izrazito pri podjetjih iz dejavnosti zdravstvo, socialno varstvo in **gradbeništvo**. Izrazito negativni trendi pri poslovanju so zaznani pri podjetjih v dejavnosti oskrba z vodo ter informacijskih in komunikacijskih dejavnostih.

Izstopajoči gospodarski sektorji

Največji delež dobrih bonitetnih ocen (SB1 do SB4) je za leto 2019 pripisanih podjetjem iz **pravne in računovodske dejavnosti ter socialnega varstva z nastanitvijo**. Tu je dobro ocenjenih več kot 75 % gospodarskih družb in je pri njih v letu 2019 pričakovati bistveno manjšo pojavnost insolventnosti kot to velja za povprečje slovenskega gospodarstva.

Letna poročila Foto: AJPES

Kje lahko pričakujete težave?

Pogosteje se lahko večje težave pri poslovanju in insolventnost pojavijo pri podjetjih, ki jih je AJPES ocenil z ocenami med SB8 in SB10. Med njimi izstopajo družbe iz dejavnosti zračni promet ter proizvodnja drugih vozil in plovil.

Novi finančni podatki vključeni tudi v Fi=Po Finančni pomočnik

Finančni podatki za leto 2018 s kazalnikom tveganja in drugimi izračunanimi kazalniki so vključeni tudi v **Fi=Po Finančni pomočnik**, spletno orodje za hiter pregled ali celotno analizo poslovnih partnerjev. Poleg tega orodje omogoča tudi dostop do agregiranih podatkov na nivoju celotnega gospodarstva, regije ali občine ter redno obveščeno o vsaki spremembi evidentirani v registrih.

Zaupajte uradnemu viru podatkov in pridobite nove bonitetne ocene AJPES že danes.

Tovarna Kemis: Vrhničani se bodo morda obrnili na evropsko komisijo

D [dnevnik.si/1042886148/lokalno/osrednja-slovenija/tovarna-kemis-vrhnicani-se-bodo-morda-obrnili-na-evropsko-komisijo](https://www.dnevnik.si/1042886148/lokalno/osrednja-slovenija/tovarna-kemis-vrhnicani-se-bodo-morda-obrnili-na-evropsko-komisijo)

Dve leti po požaru v Kemisu podjetje obratuje s polno paro. (Foto: Jaka Gasar)

Čeprav na današnji dan mineva natanko dve leti od požara v vrhniški tovarni Kemis, je spomin na dogodek še vedno živ. Še posebno za tiste, ki so v živo videli visoke in debele stebre črnega dima, ki so se vili proti nebu in jih je nato veter razpihal nad Vrhniko ter okoliške kraje. Tedaj so prebivalci z vrtov pobirali kosme neznanih snovi in jih na dlaneh kazali kameram, ribiči so iz oljnato črnega potoka vlekli mrtve ribe. Nekateri prebivalci so se za nekaj dni odselili, kajti neznosni vonj jih je navdajal z občutkom, da snovi v zraku ne morejo pomeniti nič dobrega za njihovo zdravje.

Tedaj verjetno ni bilo veliko Vrhničanov, ki so si mislili, da bo dve leti po tem dogodku Kemis še vedno obratoval. Danes deluje v večjem obsegu kot ob prvi obletnici, ko je bilo v pogonu približno dve tretjini tovarne. Zdaj je ta sanirana in obratuje v celotnem obsegu.

Kemis je izgubil zaupanje

Prebivalstvo se je neučinkovitim državnim službam in počasnim postopkom odločno postavilo po robu. Civilna iniciativa Ekovrh je ves čas poganjala prizadevanja občine za vstop v postopke okoljske in gradbene inšpekcije. Na tak način so udeleževali sklep občinskega sveta, ki je le nekaj tednov po požaru sklenil, da Kemis ni več zaželen na Vrhnikih. »Ta sklep sam po sebi nima nobene pravne moči, ki bi lahko Kemisu prepovedal nadaljnje poslovanje na obstoječi lokaciji. Ima pa nekaj drugega, kar ima v razvitih demokratičnih državah velik pomen – izreka se glede legitimnosti. Iz takšnega sklepa izhaja, da Kemis na Vrhnikih nima več legitimnosti oziroma zaupanja,« pravi najvidnejši govornik iz vrst Ekovrha **Andrej Markovič**. V dosedanjih postopkih inšpekcija ni ugotovila kršitev, zaradi katerih bi Kemisu odvzeli okoljevarstveno dovoljenje. To sicer podjetju lahko odvzame agencija za okolje, a na predlog inšpekcije, takšnega predloga pa za zdaj ni bilo. Vrhničani, vpeti v to problematiko, so ogorčeni ravno nad postopki. Menijo, da se ti predolgo vlečejo, in ne verjamejo, da so nepristranski. To velja predvsem za tistega, ki je povezan z gradbeno inšpekcijo, kar utemeljujejo z mnenjem, da bi imeli podjetja in država prevelike stroške, če bi z izgubo Kemisa izgubili tudi pomemben prostor za skladiščenje in obdelavo odpadkov. Državi očitajo, da požar ni dobil epiloga – da se zakoni niso spremenili in da so odgovorni povzročiteljem podobnih nesreč sporočili, da se jim ni treba bati velikih kazni. Po požaru v Kemisu je do požarov v podjetjih za ravnanje z odpadki prišlo tudi drugje, nazadnje v Publicusu v Suhadolah pri Komendi.

Podajanje žogice med inšpektoratom in sodiščem

Leto in pol si občina prizadeva vstopiti v postopek gradbene inšpekcije, ki je Vrhničane že trikrat zavrnila, upravno sodišče pa ji je primer dvakrat vrnilo v ponovno odločanje. Vse kaže, da bo še tretjič besedo dobilo upravno sodišče. Če se to zgodi, se bo sodišče spet ukvarjalo z bistvenim vprašanjem – ali je Kemis poškodovani del stavbe zakonito obnavljal brez gradbenega dovoljenja. Inšpektorat, ki se je v tretjem odločanju izrekel, da Kemis spada med izjeme iz četrtega odstavka prvega člena zakona o **graditvi** objektov, meni, da nepravilnosti ni bilo. Iz dosedanjih sodb sodišča je mogoče razbrati, da se s tem ne strinja. Kemis, ki je pred požarom že gradil na črno, nato pa gradnjo nadstreška legaliziral, medtem ves čas poudarja, da želi dialog z lokalno skupnostjo, a nasprotuje temu, da bi ta vstopila v postopek gradbene inšpekcije.

O dialogu govori tudi druga stran. »Želimo si dialoga z državo, transparentnost državnega delovanja in da bi država Kemis obravnavala enako kot vsa druga podjetja,« pravijo v Ekovrhu, ki je bil med udeleženci sestanka z nekdanjim ministrom za okolje in prostor Juretom Lebnom. Pravijo, da je sestanek končno obetal dialog z ministrstvom. Nato je zaradi menjave ministra prišlo do zastoja, za sestanek pa so Vrhničani zaprosili tudi Lebnovega naslednika Simona Zajca. Na njegov odgovor še čakajo. »Če ne bo prišlo do dialoga z ministrstvom in če država

Vrhničanov ne bo začela jemati resno, razmišljamo, da bi o vsebinskih pripombah obvestili evropsko komisijo,« pravi Marković in dodaja, da si vseeno ne želijo vpletanja evropskih institucij.

Učinkovita raba energije

Sanacija toplotnih ovojev večstanovanjskih objektov

Družba JUB je sredi aprila v prostorih svojega Tehnološkega raziskovalnega centra v Dolu pri Ljubljani gostila več kot 80 upravnikov večstanovanjskih objektov iz vse Slovenije, ki so se udeležili strokovnega posveta v organizaciji GBC Slovenija na temo sanacije toplotnih ovojev stavb in z njimi povezanih trajnostnih energetske rešitev.

Slovensko združenje za trajnostno gradnjo – Green Building Council (GBC) Slovenija želi s svojimi prizadevanji in delom prispevati k razvoju na področjih trajnostne gradnje, trajnostnega razvoja in upravljanja nepremičnin, kar vključuje tako načrtovanje stavb kot tudi njihovo gradnjo in uporabo. Njegovo poslanstvo je namreč spodbujati in omogočiti izmenjavo znanj med strokovnjaki, skrbeti za izobraževanje deležnikov in seznanjati širšo javnost o dosežkih in prihodnosti tega področja **gradbeništva**. Pri tem tesno sodeluje s pridruženimi inštituti - ZAG Ljubljana, Institut Jožef Stefan in Gradbeni inštitut ZRMK, pa tudi z Eko skladom, slovenskim okoljskim javnim skladom, saj želi trajnostna merila vključiti tako v zelena naročila kot tudi druge zahteve za pridobitev subvencij ali kreditov za okoljske naložbe.

GBC Slovenija spodbuja trajnost tudi prek lokalnih energetskih agencij in Konzorcija lokalnih energetskih agencij Slovenije. S svojimi člani pa se osredotoča zlasti na nove okvire trajnostnega razvoja LEVELs in okoljsko uspešnost stavb, kar vključuje izboljšanje uporabe virov in merjenje vplivov stavb na okolje v njihovem celotnem življenjskem ciklu. Pri tem gre za spodbujanje rabe obnovljivih virov energije in uveljavljanje materialov z nižjimi emisijami, ki pomembno vplivajo na življenjsko dobo objektov. Ti

vključujejo tudi kriterij vgrajene energije, ki je pri gradbenem materialu potrebna za njihov nastanek in uporabo, pa tudi učinkovito rabo surovin, ustrezno razgradnjo materialov ter upoštevanje potresne in požarne varnosti, saj gradnja brez upoštevanja teh meril ni trajnostna gradnja. Pomembno je tudi okoljsko označevanje izdelkov, podprto s standardi ISO, ki investitorjem omogoča prepoznavanje lastnosti materialov in izdelkov pred samo gradnjo.

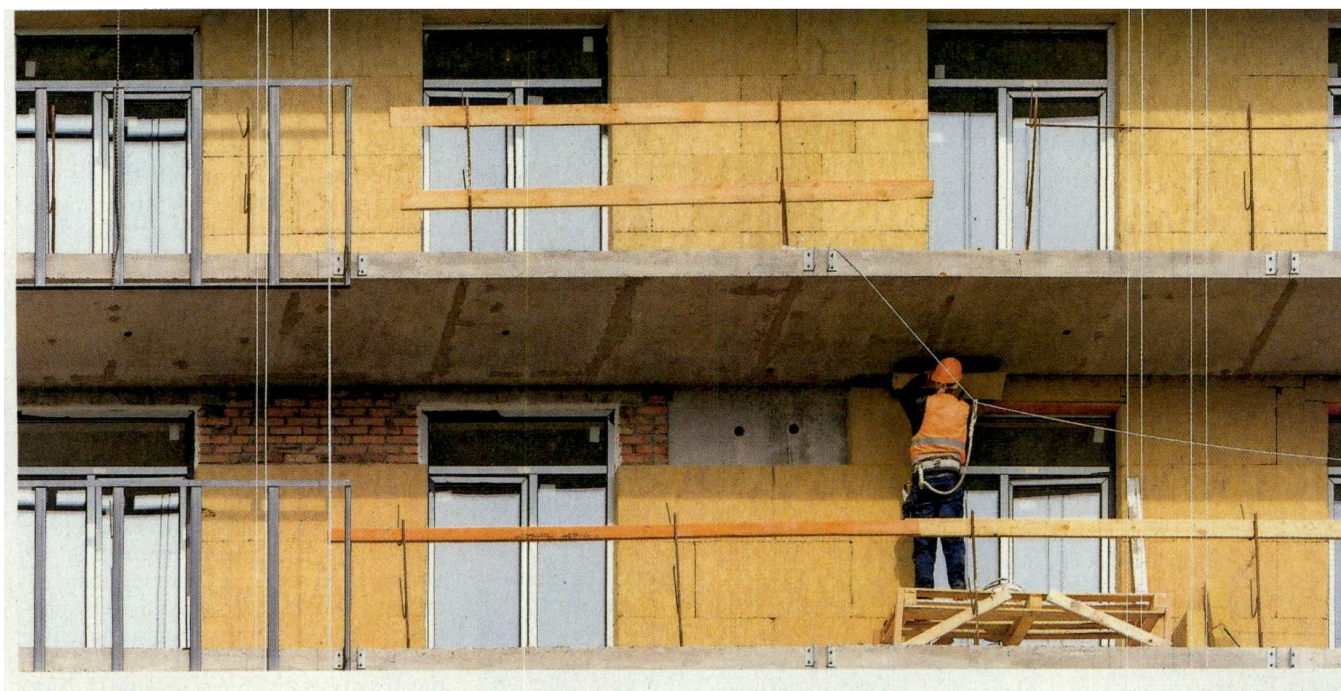
Vodilo je boljša energetska bilanca

Pomembno vprašanje je, kako je mogoče doseči energetske učinkovitosti ovojne stavbe s pomočjo izolacijskih rešitev ter požarno varnih in zvočno izoliranih konstrukcij. V podjetju Knauf Insulation opozarjajo na specifično trajnostnih izolacijskih rešitev v večstanovanjskih objektih, katerih delež med stavbami pri nas znaša 18,5 odstotka. V zadnjih petih letih je bilo pri nas skupno prenovljenih približno 2,5 milijonov kvadratnih metrov fasadnih površin, torej 500.000 kvadratnih metrov na leto, pri čemer delež prenov stavbnega fonda znaša na letni ravni le 3,6 odstotka. Zatečeno stanje žal pogosto kaže na neuskkljenost videza med posameznimi enotami na večstanovanjskih objektih in samih sosesk, vprašljiva sta tudi protipotresna sanacija in izboljšanje požarne varnosti, pomankljivosti pa je najti tudi pri zvočni izolaciji objektov, vgradnji dvigal, osvetljevanju in ureditvi skupnih prostorov. Vodilo za prihodnost je tako izboljšati energetske bilanco večstanovanjskih stavb, izvesti protipotresno sanacijo ter dvigniti kakovost bivanja in gradnje. Knauf Insulation na trgu ponuja tako izolacijske rešitve za toplotno, zvočno in požarno zaščito zunanega ovoja objektov, ki vključuje fasade, poševne in ravne strehe ter talne konstrukcije proti hladnim prostorom, pa tudi izolacijske rešitve v notranjosti objektov, ki vključujejo talne konstrukcije in stene med stanovanji.

Ob tem družba JUB predstavlja kot no-

vost dekorativno tehniko za fasadne površine JUBIZOL Decor, ki jo je mogoče kot imitacijo naravnih materialov uporabiti pri obdelavah zaključnih slojev. Investitorji jih pri tem podpirajo, saj so njihove želje pogosto usmerjene v unikaten videz zunanosti stavb, pri čemer morajo zaključni sloji zagotavljati tudi kakovostno funkcionalno zaščito površine, materiali pa kljubovati vplivom iz okolja. Ponujajo dekorativne tehnike, ki jih je mogoče izvajati na zunanjih površinah, najprimernejše so fasadne površine, podzidki in vertikalne betonske površine, seveda pa je predhodno treba izvesti toplotno izolacijo in odpraviti toplotne mostove. Dekorativne tehnike, ki imitirajo naravne materiale, prinašajo investitorjem vrsto prednosti: hitrejša in cenejša izvedba, manjša obremenjenost nosilnosti podlage, zatesnjena in zaščitena površina pa je brez stikov, odprtín, špranj ali spojev, ki se jim pri vgradnji naravnih materialov ni mogoče izogniti. Dekorativne tehnike JUBIZOL Decor ohranjajo ali celo izboljšujejo ključne funkcionalne lastnosti samega fasadnega sistema oziroma zaključnega sloja in v nasprotju z naravnimi materiali ne omogočajo zastajanja vode, zračnih žepov, toplotnih mostov in podobnih pogojev za razvoj mikroorganiz-

mov. Lažje, cenejše in manj zahtevno je tudi vzdrževanje, površine pa so bolj obstojne in trajne.

Poseben problem balkoni in ravne strehe

Pri toplotni izolaciji fasad poseben problem predstavljajo balkoni. Ali izvesti izolacijo na spodnji ali na zgornji strani balkona, ali je potrebno zapiranje parapetov in kakšen način izvedbe je najbolj primeren? Probleme povzročajo tudi odvodnjavanja

in zamakanja, tako pri odprtih balkonih kot pri pozidanih parapetih zaradi napačnih izvedb, in izračuni temperaturnega koeficienta dolžinskega raztezka ter raztezka fugirnih mas. Upravljalci večstanovanjskih stavb morajo biti posebno pozorni na pripravo kakovostne projektne dokumentacije, ponujene sistemske tehnične rešitve, izbor kakovostnih materialov za vgradnjo, pri izbiri izvajalcev pa tudi na njihove kompetence, izkušnje in doslednost, zlasti pri izvedbi detajlov, in ustrezno nego materialov po vgradnji.

Obravnavana tema ne sme zanemariti niti sidranja toplotnoizolacijskih sistemov, opozarjajo v podjetju F. Leskovec. Načini sidranja, razlike med pritrdili in načini izvedbe sidranja fasadne opeke so prav tako pomembni. Pri toplotnoizolacijskih sistemih je mehansko sidranje izolacije potrebno zaradi vetrne obremenitve in teže fasadnega sistema, število sider na kvadratni meter pa določajo lokacija in višina objekta, vetrna cona in debelina izolacije. Shemi sidranja sta prilagojeni bodisi pritrjevanju EPS ali pa pritrjevanju mineralne volne. Pri

Sončne elektrarne za samooskrbo

Skupina GEN-I je s projektom GEN-I Sonce doslej zgradila že več kot 700 domačih sončnih elektrarn in postavila prvo sončno elektrarno na večstanovanjski stavbi na Jesenicah. Na hrvaškem trgu je zgradila prvo sončno elektrarno na poslovnem objektu. Njihov skupni cilj je zelena transformacija, da bi s svojim znanjem in izdelki zagotovili povečanje samooskrbe z elektriko iz sonca, učinkovitejšo rabo energije, pametno upravljanje energije in izničenje ogljičnega odtisa pri porabi. Tudi stanovalci večstanovanjskega objekta tako lahko sodelujejo v samooskrbni shemi ter s tem enakopravno pomagajo Sloveniji in svetu pri prehodu v brezogljeno družbo. Težave žal pa še vedno predstavljajo zlasti birokratski izzivi pri pripravi dokumentacije in pridobivanju dovoljenj oziroma soglasij. Prehod na obnovljivo, trajnostno, učinkovito in čisto energijo za vsakogar pomeni po njihovem prepričanju tudi novo paradigmo načrtovanja in upravljanja distribucijskega omrežja, samooskrbo za segmente gospodinjstev, poslovnih odjemalcev, večstanovanjskih objektov in energetske skupnosti.

površinskem sidranju (udarnem in vijačnem) lahko nastanejo toplotni mostovi, tako da se na fasadah pojavljajo neželene pike. Možno pa je tudi poglobljeno pritrjevanje s pritrčili in fasadnimi sidri za pritrjevanje obstoječe fasadne opeke.

Ravne strehe so pogosto izpostavljene velikim temperaturnim ali drugim vremenskim obremenitvam, odvodnjavanje na njih je oteženo. Zaradi toplotnih izgub je treba streho izolirati in pri tem upoštevati klimatske pogoje ter vse gradbeno-fizikalne vidike. Konstrukcije ravnih streh morajo zagotavljati vodotesnost, toplotno stabilnost, požarno odpornost, zvočno izolativnost, mehansko odpornost in odpornost proti zunanjim vplivom. Odlično rešitev tako predstavlja topla zatesnjena ravna streha s kameno volno, ki zagotavlja visoko toplotno, požarno in zvočno zaščito, zagotavlja učinkovito upravljanje padavinske vode in pohodnost za potrebe vzdrževanja, ponuja pa tudi možnost zazelenitve.

Pomaga tudi Eko sklad

Eko sklad ponuja različne možnosti financiranja prek subvencij ali kreditov, ki jih lahko koristijo lastniki v večstanovanjskih objektih. Eko sklad omogoča subvencije za individualne ali skupne naložbe. Javni pozivi so objavljeni ločeno, da je povsem razumljivo, za katere vrste ukrepov pri prenovah stavb so sredstva namenjena. Pri enem od aktualnih javnih pozivov so upoštevane toplotna izolacija fasade, toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru, optimizacija sistema ogrevanja in obsežna energetska obnova. Za vsak posamezen ukrep so določeni tehnični pogoji in višina subvencije v odstotkih priznanih stroškov. Za pridobitev subvencije je treba oddati vlogo pred začetkom del, po opravljenih delih pa poslati popolno zaključno dokumentacijo.

Kako so lani poslovali največji slovenski gradbinci?

Čas branja: 7 min

0

15.05.2019 18:00

Rast prihodkov je med gradbenimi velikani bolj kot ne stalnica, rast dobička pa ob tem nikakor samoumevna

JURE UGOVŠEK, VASILIJ KRIVEC

Več iz teme:

[gradbeništvo >](#)

[gradbeni trg >](#)

[GRADBENIŠTVO >](#)

[Kolektor Koling >](#)

[CPG >](#)

[Stojan Petrič >](#)

[Kolektor >](#)

[FMR >](#)

[Koling >](#)

[Cestno podjetje Nova... >](#)

Ob rastoči gradbeni aktivnosti, ki jo zaznavajo državni statistiki, rast prihodkov največjih slovenskih gradbenikov ni presenečenje. Številni so lani povečali prihodke za tretjino in več. Je pa pred začetkom gradnje drugega tira zanimivo spremljati dobičkovne marže v panogi, ki so precej skromne. Pri številnih družbah lani še skromnejše kot v letu pred tem, kljub rasti prihodkov.

Kolektor Koling in CPG konkretno povečala prihodke

Foto: Jure Makovec

Stojan Petrič, predsednik sosveta Kolektorja Holdinga in predsednik uprave družbe FMR, ki lastniško obvladujeta Kolektor Koling in prek njega Kolektor CPG.

Obe družbi pod okriljem idrijskega koncerna **Kolektor** sta v minulem letu povečali prodajo. Po zaslugi rasti prihodkov za tretjino, na skoraj 121 milijonov evrov, je po tej kategoriji **Koling** spet postal malenkost večji od **CPG**, družbe, ki jo je pred nekaj leti kupil od propadlega **Primorja**.

Če bi se podobno kot pri novomeškem **CGP** združili tudi Kolektorjevi gradbeni podjetji, bi gradbena veja Kolektorja skoraj gotovo izrinila Novomeščana s prestola največjih gradbincev. Seštevek prihodkov znaša 240 milijonov evrov, bi pa verjetno ob

konsolidaciji ti bili nekoliko manjši, saj nekaj prihodkov od prodaje ustvarita tudi pri medsebojnem poslovanju. Družbi sta lani poslovali s podobnim dobičkom, malenkost manjšim od 3,5 milijona evrov. Ima pa verjetno CPG podobno kot leto prej precejšnje zasluge za dobiček lastnika Kolinga. Lani je namreč Koling, tako kot leto pred tem, imel za 2,2 milijona evrov prihodkov iz lastniških deležev. Ali je tovrstni finančni prihodek tudi lani bil posledica delitve dobička CPG, bo znano ob objavi letnega poročila. Koling ima sicer v lasti še 49 odstotkov družbe **K.Tivoli** (to podjetje je končalo večstanovanjski kompleks Belle vie Tivoli, v Kosezah pa bo zgradilo tri stavbe s 103 stanovanji), ki je lani ustvarila 5,4 milijona evrov čistega dobička.

Ob preseku prejšnjega leta je v bilancah Kolinga zaslediti rastoče poslovne obveznosti. Teh je bilo lani za skoraj 42 milijonov evrov, kar je 66 odstotkov več kot leto pred tem, pomenijo pa 57 odstotkov vseh virov.

Kolektor CPG je z **Euroasfaltom** letos začel skoraj 12 milijonov vredno gradnjo okoli 20 kilometrov dostopnih cest do delovišč drugega tira. Približno toliko je bila vredna tudi lani končana obnova vipavske hitre ceste. Med lanskimi projekti v Kolektorju CPG omenjajo pet milijonov vredno rekonstrukcijo polovice viadukta Ravbarkomanda in kar 20 milijonov evrov vredno gradnjo vodovoda Postojna–**Pivka**. Poleg omenjenih dostopnih cest Kolektor CPG trenutno obnavlja ceste Dolenja Trebuša–Želin, gradi galerijo na odseku Godovič–Idrija ter nadaljuje rušenje avtocestnih postaj.

Koling pa je lani nadgradil železniška odseka Rimske Toplice–Laško in Laško–Celje, vrednost teh del je bila 47 milijonov evrov, 18 milijonov evrov manj je bila vredna gradnja ljubljanskega stanovanjskega kompleksa Belle vie Tivoli. Za 39 milijonov evrov so razvili multimodalne platforme v Luki Reka in jih povezali s kontejnerskim terminalom Jadranska vrata. Letos gradijo 31 milijonov evrov vredno drugo fazo Elesovega Tehnološkega središča v Beričevem, največji projekt pa je 77 milijonov evrov vredna nadgradnja železniške proge Zidani Most–Rimske Toplice in železniške postaje Rimske Toplice. Poleg tega letos v Logatcu za 25 milijonov evrov gradijo proizvodni objekt **Lonstroff**.

CGP do rekordnih prihodkov tudi s pripojitvami

Novomeški gradbinec CGP, ki ga prek družb lastniško obvladujeta zakonca Južna, se ponaša z največjim dobičkom v panogi.

Novomeški CGP, ki je v lasti zakoncev Darija in **Vesne Južna**, je lani ustvaril rekordnih 157,8 milijona evrov prihodkov, kar je 13 odstotkov več kot leto pred tem. Rast prihodkov dolenjske gradbene družbe je delno tudi posledica lanskih pripojitev CGP – Gradenj (14 milijonov prihodkov v letu 2017) in **IGM Sava** (3,5 milijona prihodkov v letu 2017). Obe sta bili v lasti CGP, a sta delovali kot samostojni družbi, po novem pa sta del CGP (enako kot Cestno podjetje CGP, ki so ga pripojili v letu 2017). Z rastjo prihodkov se krepi tudi dobiček. Ta je znašal devet milijonov evrov in je daleč največji med vsemi slovenskimi gradbinici. Finančni dolgovi družbe CGP pomenijo 11 odstotkov vseh sredstev, neto finančni dolg v višini 10,7 milijona evrov pa je manjši od dobička pred amortizacijo, obrestmi ter davki (EBITDA), ki znaša 13,1

milijona evrov. Delež kapitala v vseh virih financiranja je lani sicer upadel, še vedno pa pomeni več kot polovico vseh, konkretno 52 odstotkov.

CGP je lani gradil več odmevnih projektov, med katerimi je v ospredju Yaskawina tovarna robotov v Ribnici, ki so jo odprli aprila letos, okoli 50 milijonov evrov pa je bila vredna gradnja logističnega središča za logista **Kuehne + Nagel** na Brniku. Trenutno imajo odprto eno izmed največjih gradbišč v državi, in sicer logistični center **Lidl** na Vranskem, katerega gradnja bo stala okoli 70 milijonov evrov. Gradijo še poslovno-stanovanjski kompleks Šumi v Ljubljani, ki bo stal nekaj več kot 30 milijonov evrov.

Pomgrad povečal prodajo za tretjino

Prekmurski **Pomgrad** je lani znova povečal prihodke od prodaje, in sicer za tretjino, na 147 milijonov evrov, dobiček dva milijona evrov pa je bil največji po letu 2015. Skupina Pomgrad je ustvarila 183 milijonov prihodkov in 2,3 milijona evrov dobička. Matična družba največjega prekmurskega gradbinca je ob preseku leta imela za 13,8 milijona neto finančnega dolga, kar je 4,1-kratnik EBITDA. Po tem kazalniku je po merilih konservativnih finančnikov na zgornji meji zdrave zadolženosti.

Predsednik nadzornega sveta Pomgrada in posredno njegov največji lastnik Stane Polanič

Pomgrad v večinski lasti **Stanka Polaniča, Jožefa Horvata in Antona Ravniča** je proti koncu prejšnjega leta končal gradnjo 85 milijonov evrov vredne Magnine lakirnice v Hočah in hotela Orchid na Plitvicah, na Švedskem pa začel graditi

stanovanjske bloke za javnega naročnika. Med njihove trenutno najpomembnejše infrastrukturne projekte sodijo nadgradnji železniških odsekov Pesnica–Šentilj in Poljčane–Slovenska Bistrica ter gradnja podvoza na Ljubljanski ulici v Mariboru. Med drugimi večjimi projekti poudarjajo lani končano gradnjo 7,28-kilometrskega odseka Draženci–Gruškovje.

Riko z rastjo prihodkov, a skromnim rezultatom

Inženirinska družba Riko je lani povečala prihodke skoraj za četrtnino, na 97 milijonov evrov, čisti poslovni izid pa je znašal skromnih 168 tisoč evrov. Družba je vselej v tem tisočletju poslovala z boljšim izidom. Riko ponuja rešitve s področij tehnološkega inženiringa, energetike, okoljevarstva, logističnih sistemov in **gradbeništva**. Največji Rikovi gradbeni projekti trajajo več let, med njimi pa so 18 milijonov evrov vredni vodovod v ribniško-kočevski regiji, kanalizacija v občini Dravograd je stala 40 milijonov evrov, v Riku poudarjajo še končanje akumulacijskega bazena **HE Brežice**.

Tudi največjemu gorenjskemu gradbincu uspelo povečati le prihodke, ne pa tudi dobička

Gorenjska gradbena družba je z lanskim skokom prodaje na 84 milijonov evrov dosegla največje prihodke v zadnjih treh letih, dobiček pa je bil v vrednosti 570 tisoč evrov najskromnejši po letu 2012. Zadolženost družbe se je lani, predvsem po zaslugi rasti kratkoročnega dolga, povečala za tri milijone, na 12 milijonov evrov, kar znaša 2,8-kratnik lanskega EBITDA.

Gorenjska gradbena družba skupaj z drugimi podjetji (Pomgrad, **GH Holding** in Železničarsko gradbeno podjetje) posodablja odsek železniške proge Pesnica–Šentilj–državna meja. Projekt je vreden dobrih 44 milijonov evrov, precej več, in sicer dobre 104 milijone evrov, je bila vredna ponudba, ki so jo skupaj s češkim Metroslavom oddali za gradnjo drugega karavanskega predora. Kot je znano, so se pritožili zoper

izbor najcenejšega izvajalca turškega **Cengiz Insaata**, ki bi predor zgradil za dobrih 89 milijonov evrov.

Strabag z največjimi prihodki v treh letih

Avstrijski **Strabag** je lani za več kot polovico povečal prihodke in skoraj potrojil dobiček. Lani so začeli skoraj 17 milijonov evrov vredno prenovo Cukrarne, marca pa končali 3,1 milijona evrov vredno gradnjo vadbenega centra **Fraport**. Septembra so začeli graditi štiri milijone evrov vreden novi šolski center v Slovenj Gradcu, ki bo končan v prvi polovici prihodnjega leta. Predvidoma septembra letos bodo končali predlanskim začeto gradnjo trgovskega centra **Spar** v Šiški, gradnja bo predvidoma stala dobrih 35 milijonov evrov.

GH Holding z najmanjšim dobičkom po letu 2013

GH Holdingu je lani uspelo podvojiti prihodke na 40 milijonov evrov, kljub temu pa se mu je dobiček zmanjšal za polovico, na 1,6 milijona evrov. Ta je bil najmanjši po letu 2013, se pa GH med večjimi gradbinci še vedno ponaša z eno večjih dobičkovnih marž. Najbolj znana investicija **GH Holdinga** v večinski lasti **Blaža Miklavčiča** je gradnja stanovanjskega objekta Luwigana, v katerem bo 63 stanovanj. Na začetku prejšnjega leta so začeli obnovo ljubljanskega nakupovalnega centra **Citypark**, aprila lani gradnjo urgence Dnevne bolnice Sisak, julija pa gradnjo novega sortirnega centra hrvaške pošte. Letos bodo končali komunalno čistilno napravo v Trbojah.

Goriško gospodarstvo lani nekoliko slabše kot leta 2017

[Nace Novak](#)
[Goriška](#)

15. 05. 2019, 06.00

Z izjemo višine plače in dodane vrednosti na zaposlenega so podatki o poslovanju goriškega gospodarstva v letu 2018 še vedno boljši od državnega povprečja. Ti podatki so se na slabšo podlago v letu 2017 izboljšali, regijski pa so se na boljšo podlago ponekod poslabšali. Stopnja brezposelnosti ostaja nižja od slovenske, na področju turizma pa je regija še naprej beležila rast.

V Novi Gorici so že po tradiciji rezultate gospodarstva v minulem letu in stanja na trgu dela skupaj predstavile vodje regijskih izpostav Ajpesa, zavoda za zaposlovanje in GZS. Foto: Nace Novak

NOVA GORICA > "V letu 2018 je bil poslovni izid gospodarskih družb v regiji pozitiven, dobiček pa se je v primerjavi z letom 2017 zmanjšal za 16 milijonov evrov oziroma sedem odstotkov," je ob predstavitvi rezultatov gospodarstva Goriške regije v lanskem letu povedala vodja novogoriške izpostave Ajpesa **Mara Kos Maver**.

Na slabše rezultate poslovanja so vplivali predvsem nižji finančni prihodki, medtem ko so družbe s prodajo blaga in storitev dosegle dober rezultat in dobiček na ravni leta 2017. Prihodki od prodaje so se v regiji povečali za deset odstotkov, izvozni prihodki pa kar za dvanajst odstotkov.

1597*evrov je znašala povprečna bruto plača na Goriškem v letu 2018*

Večjo rast dobička - ta je lani skupno znašal 231 milijonov evrov - so izkazale predvsem družbe s področja **gradbeništva** in trgovine, večje zmanjšanje dobička pa so utrpeli na področju strokovno-znanstvenih in tehničnih dejavnosti, razvedrilnih dejavnosti, informacijskih in komunikacijskih dejavnosti ter finančnih in zavarovalniških dejavnosti.

Za 55 evrov nižja plača od državnega povprečja

V analizo za letno poročilo je bilo vključenih 3179 družb s skupnimi prihodki v višini 4.074 milijonov evrov. Čisti dobiček je izkazalo 2205 družb s skupaj 83 odstotki zaposlenih v regiji.

Po povečanju poslovnega izida družb po občinah se je najbolj izkazala Občina Kanal ob Soči, kjer so družbe neto čisti dobiček skupaj povečale za kar 70 odstotkov. Večje povečanje dobička so zabeležili tudi v občinah Bovec, Ajdovščina in Miren-Kostanjevica, njegovo zmanjšanje pa v občinah Idrija, Šempeter-Vrtojba in Renče-Vogrsko.

“Povprečna plača v regiji je znašala 1597 evrov, kar pomeni za tri odstotke oziroma 55 evrov manj, neto dodana vrednost na zaposlenega pa za sedem odstotkov manj od republiškega povprečja,” je še pojasnila Mara Kos Maver.

Četrta najbolj razvita regija med dvanajstimi

Direktorica severnoprimske gospodarske zbornice **Nevenka Volk Rožič** je povedala, da je goriška regija četrta najbolj razvita med 12 slovenskimi statističnimi regijami. Po podatkih za prvih devet mesecev minulega leta je izvoz blaga sicer upadel za 7,4 odstotka, a ostaja Goriška kljub temu tradicionalno izvozna regija, ki pozitivni prispeva k presežku v trgovinski bilanci.

“Največja izvozna partnerica ostaja Italija, kamor izvozimo več kot četrtno celotne vrednosti blaga. Iz Italije tudi uvozimo za dobrih 40 odstotkov blaga,” je pojasnila. Izvoz v Italijo se je v primerjavi z letom 2017 zmanjšal za pet odstotkov.

“Lani smo zabeležili povečanje prihoda turistov za dobro četrtno, za dobro tretjino pa se je povečalo število nočitev,” je še povedala. Na obeh področjih že nekaj let beležijo več kot desetodstotno rast, ker so podatki o povprečnem bivanju turistov v regiji, ipd. še vedno pod slovenskim povprečjem, pa je turizem izpostavila kot segment, kjer je še veliko manevrskega prostora za izboljšanje.

Izboljšati zaposljivost starejših od 55 let

Z aktualnimi podatki zavoda za zaposlovanje je postregla direktorica novogoriške območne službe **Vesna Petric Uran**. Stopnja registrirane brezposelnosti v regiji je trenutno 5,9-odstotna, v Sloveniji pa znaša 8,4 odstotka. Prijavljenih brezposelnih je na Goriškem trenutno 2800.

“Največ dela imamo s težje zaposljivimi. Goriška regija izstopa po številu brezposelnih starejših, nizko izobraženih, pa tudi terciarno izobraženih, večinoma družboslovcev,” je pojasnila in dodala, da v Sloveniji na splošno zaostajamo za evropskim povprečjem po stopnji zaposlenosti v starostni kategoriji od 55 do 64 let, kar bo treba v prihodnje izboljšati.

Zakaj bežigrajski stadion ne potrebuje okoljevarstvenega dovoljenja

B BORUT HOČEVAR
borut.hocevar@finance.si

Razliko med celovito presojo vplivov na okolje, presojo vplivov na okolje, okoljevarstvenim dovoljenjem in okoljevarstvenim soglasjem je razložila Margita Žaberl iz podjetja GIGA-R.

Pri celoviti presoji vplivov na okolje se najpogosteje presojuje prostorski akti: državni, občinski ali občinski podrobni prostorski načrt, je začela Margita Žaberl nastop na nedavni Prvi gradbeno-prostorsko-okoljski konferenci, ki jo je organizirala družba Tax-Fin-Lex.

S postopkom celovite presoje vplivov na okolje presojuje tudi državne plane, programe in načrte, kakršen je na primer nacionalni energetski in podnebni načrt.

Celovite presoje vplivov na okolje ne izvajajo v vseh primerih, temveč samo takrat, ko na ministrstvu za okolje presodijo, da je to potrebno. Vhodni dokument v postopku je okoljsko poročilo, in ne poročilo o vplivih na okolje. Rezultat celovite presoje vplivov na okolje pa je potrditev plana obci-

ne ali države.

Največkrat zlorabljen naziv dokumenta

Drugi postopek je presoja vplivov na okolje. Pri postopku je udeležena tudi Agencija RS za okolje. Vhodni dokument pa je poročilo o vplivih na okolje: »To je po imenu največkrat zlorabljen naziv nekega dokumenta. Poročilo o vplivih na okolje bi imeli na primer tudi sosedje kot dokaz na upravni enoti, da jih moti gradnja na sosednji parceli.« Vendar pa to niso poročila o vplivih na okolje.

Vsebina okoljskega poročila in poročila o vplivih na okolje je predpisana v posebnih uredbah, postopka celovite presoje in presoje vplivov na okolje pa določena v zakonu o varstvu okolja.

Za gramoznice in kamnolome po starem

Po opravljeni presoji vplivov na okolje se za poseg izda okoljevarstveno soglasje. To je projektni pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja. Vendar, pozor! Tako je veljalo pred lanskim sprejetjem nove **gradbene zakonodaje**. Po novem pa velja takšen postopek samo za posege, pri

katerih gradbeno dovoljenje ni potrebno, na primer za izkoriščanje mineralnih surovin v kamnolomu ali gramoznici.

Za gradbeno dovoljenje je zdaj predpisan drug postopek.

Kakšen je postopek po novem

Za posege z vplivi na okolje, za katere je treba pridobiti gradbeno dovoljenje, je še vedno treba izdelati poročilo o vplivih na okolje in ga skupaj z dokumentacijo za gradbeno dovoljenje vložiti v integralni postopek izdaje gradbenega dovoljenja. Postopek vodijo na ministrstvu za okolje, izda pa se integralno gradbeno dovoljenje, torej odločba, v kateri sta združena gradbeno dovoljenje in presoja vplivov na okolje oziroma okoljevarstveno soglasje.

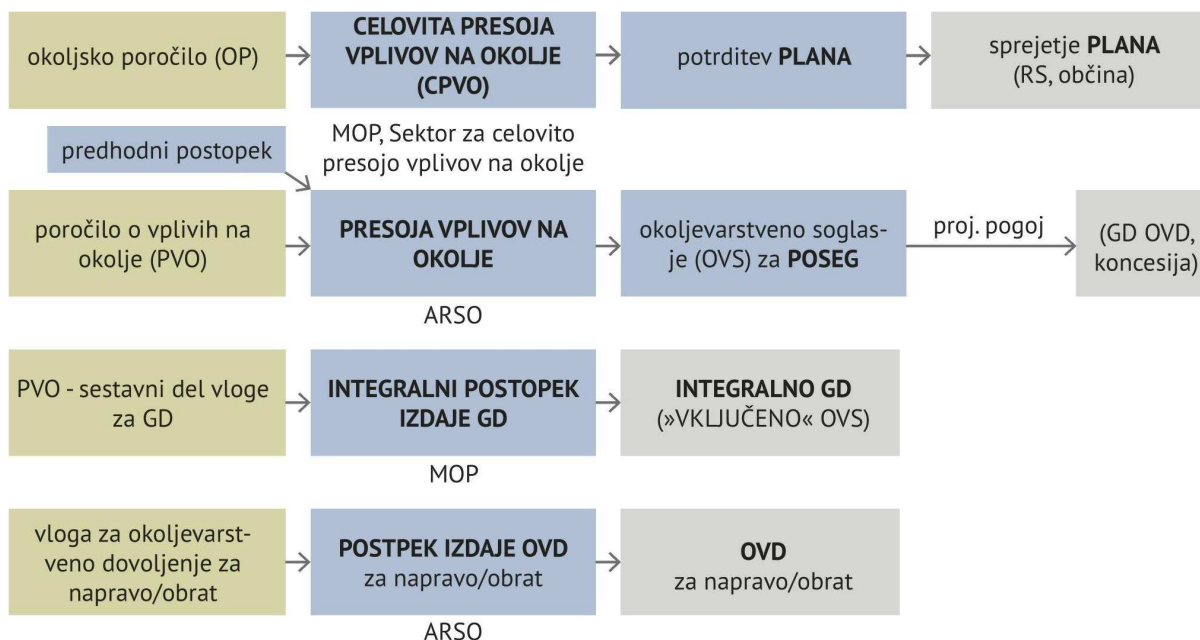
»Če je za prostorski akt bila izvedena celovita presoja vplivov na okolje, bo tudi za gradbeno dovoljenje zelo verjetno treba izvesti presojo vplivov na okolje; postopka se ne izključujeta, kot investitorji oziroma njihovi svetovalci večkrat narobe razumejo,« je poudarila Žaberlova.

Največ je predhodnih

postopkov

Tretja raven presoje vplivov na okolje je tako imenovani predhodni postopek. Opraviti ga je treba za največ tistih posegov, ki potrebujejo gradbeno dovoljenje. Predhodnih postopkov je veliko več kot presoj vplivov na okolje za okoljevarstveno soglasje oziroma integralno gradbeno dovoljenje. Čeprav naj bi šlo po vsebini za nekoliko lažji, predvsem pa časovno manj zahteven postopek, se investitorji v zadnjem času srečujejo z večmesečnimi zamudami pri izdaji sklepov v tem postopku.

Žaberlova je zaradi poimenovanja omenila še postopke okoljevarstvenih dovoljenj, ki sicer ne sodijo med presoje vplivov na okolje, se pa zaradi podobnega poimenovanja v javnosti večkrat zamenjujejo s postopki presoje vplivov na okolje. »Še vedno se govori, da Bežigrajski športni park nima okoljevarstvenega dovoljenja. Dejstvo je, da ga ne potrebuje oziroma ga ne more imeti, saj ni naprava ali obrat, ki potrebuje okoljevarstveno dovoljenje. Potrebuje pa okoljevarstveno soglasje oziroma v skladu z novim **gradbenim zakonom** integralno gradbeno dovoljenje.

Kdo bo gradil drugi tir?

Ovir tako rekoč ni več, Evropska investicijska banka bo pri gradnji drugega tira sodelovala z 250-milijonskim posojilom, ki bo zavarovano z državnim poroštvom. Zdaj bodo na sceno stopili gradbinci. Začenja se bitka za verjetno največji posamezni gradbeni projekt po gradnji avtocestnega križa, na dobro milijardo evrov ocenjena gradnja drugega tira. Koliko bo vreden na koncu, bomo še videli.

Uredniški komentar Jurij Šimac

turij.simac@finance.si

Lahko domačim gradbincem štrene zmeša kakšen tujec? Primer Karavank kaže, da zelo težko.

Vdnehpred dokončno odločitvijo o posojilu EIB se je razširilo mnenje, da je sodelovanje banke pri drugem tiru dodatna potrditev, da gre za zaupanja vreden projekt. Ta trditev je rahlo privlečena za lase, sploh, ker vemo, da je pogoj za pridobitev posojila EIB poroštvo države (če se karkoli sfiži, plača država, torej davkoplačevalci). Pa tudi zato, ker vemo, da je EIB s približno pol milijarde evrov financirala tudi gradnjo TEŠ 6. Ali se vam zdi TEŠ 6 zaupanja vreden projekt, presodite sami.

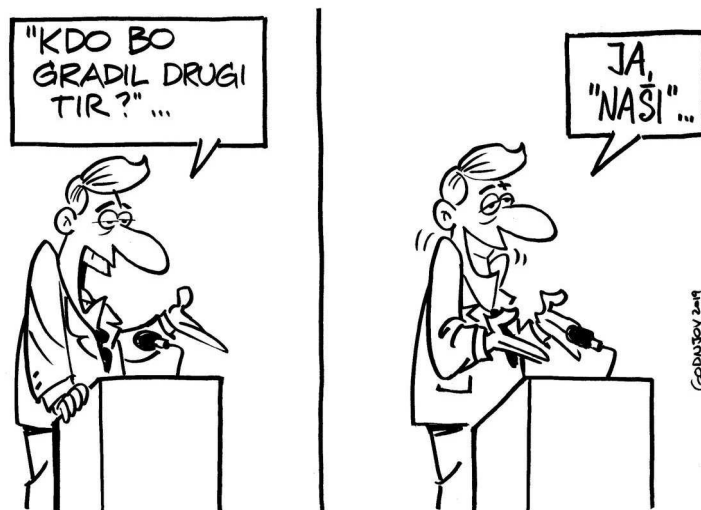
Zdaj, ko je finančna konstrukcija bolj ali manj zaprta, se odpira eno najpomembnejših vprašanj: kdo bo gradil drugi tir? Do konca leta naj bi bil objavljen razpis za glavnega gradbinca, doslej je na vseh gradbenih razpisih - gradnja izvlečnega tira in gradnja dostopnih cest -, ki sodijo v okvir drugega tira, zmagal Kolektor Stojana Petriča.

Po ocenah, ki smo jih objavili pred časom, naj bi gradnja trajala šest let, skoraj 600 milijonov evrov naj bi stala gradnja in betoniranje predorov. Domačih kandidatov za glavnega gradbinca je seveda precej, od Kolektorja, Rika, Pomgrada do SŽ ZGP GH Holdinga. V zadnjih letih so pridno nabirali reference pri gradnji in obnovi železniške infrastrukture, vsi pa imajo težavo z referencami pri gradnji predorov. To se je lepo pokazalo že pri razpisu za gradnjo druge cevi predora Karavanke, vsi domači gradbinci so nastopali v konzorcijih s tujimi partnerji. Kakšna bodo ta partnerstva

pri drugem tiru, bomo videli, Kolektor Koling, ki velja za enega glavnih favoritov za gradnjo drugega tira, je, denimo, poleti 2017 podpisal pismo o nameri za skupno sodelovanje na trgu v jugovzhodni regiji z ruskim RZD International, ta pravkar začelja gradnjo vozlišča Pragersko z Rikom Janca Škrabca ...

Lahko domačim gradbincem štrene zmeša kakšen tujec, kot, denimo, v primeru Karavanke turški Cengiz Insaat, ki je dal daleč najcenejšo ponudbo? Prav primer Karavank kaže, da težko, kljub napovedim mednarodnih razpisov. Državni revizorji so zmago Turkov razveljavili, če zelo zelo poenostavimo, zaradi napak v prilogi priloge ponudbe in posledičnem dopolnjevanju ponudbe (k čemur je Turke pozval naročnik, torej Dars). Te napake in popravki na končno ceno projekta - ta je pač najpomembnejša - niso vplivali. Gradbincev za Karavanke več kot leto dni po objavi razpisa še vedno ni izbran.

Vmimo sek drugemu tiru. Začetek projekta, to dobro vemo, ni bil ravnosanjski - od kar dveh referendumov in makete za 130 tisoč evrov, ki je v resnici nihče ni potreboval, do aneksa, ki je za četrtno podražil gradnjo prvega kilometra drugega tira, in rožljanja z aneksom pri gradnji dostopnih cest. Obrazi glavnih slovenskih gradbincev so se v zadnjih desetih letih povsem spremenili. Pri drugem tiru se bo lepo videlo, ali to pomeni, da tudi zvijač gradbenih »old boysov« ni več.

Kako so lani poslovali največji slovenski gradbinci?

Rast prihodkov je med gradbenimi velikani bolj kot ne stalnica, rast dobička pa ob tem nikakor samoumevna

Stojan Petrič, Kolektor

Dario Južna, CGP

Stanko Polanič, Pomgrad

JURE UGOVŠEK, VASILIJ KRIVEC
finance@finance.si

Ob rastoči gradbeni aktivnosti, ki jo zaznavajo državni statistiki, rast prihodkov največjih slovenskih gradbenikov ni presenečenje. Številni so lani povečali prihodke za tretjino in več. Je pa pred začetkom gradnje drugega tira zanimivo spremljati dobičkovne marže v panogi, ki so precej skromne. Pri številnih družbah lani še skromnejše kot v letu pred tem, kljub rasti prihodkov.

Kolektor Koling in CPG konkretno povečala prihodke

Obe družbi pod okriljem idrijskega koncerna Kolektor sta v minulem letu povečali prodajo. Po zaslugi rasti prihodkov za tretjino, na skoraj 121 milijonov evrov, je po tej kategoriji Koling spet postal malenkost večji od CPG, družbe, ki jo je pred nekaj leti kupil od propadlega Primorja.

Če bi se podobno kot pri novomeškem CGP združili tudi Kolektorjevi gradbeni podjetji, bi gradbena veja Kolektorja skoraj gotovo izrinila Novomeščana s prestola največjih gradbincev. Seštevek prihodkov znaša 240 milijonov evrov, bi pa verjetno ob konsolidaciji ti bili nekoliko manjši, saj nekaj prihodkov od prodaje ustvarita tudi pri medsebojnem poslovanju. Družbi sta lani poslovali s podobnim dobičkom, malenkost manjšim od 3,5 milijona evrov. Ima pa verjetno CPG podobno kot leto prej precejšnje zasluge za dobiček lastnika Kolinga. Lani je namreč Koling, tako kot leto pred tem, imel za 2,2 milijona evrov prihodkov iz lastniških deležev. Ali je tovrstni finančni prihodek tudi lani bil posledica delitve dobička CPG, bo znano ob objavi letnega poročila. Koling ima sicer v lasti še 49 odstotkov družbe K.Tivoli (to podjetje je končalo večstanovanjski kompleks Belle vie Tivoli, v Kosezah pa bo zgradilo tri stavbe s 103 stanovanji), ki je lani ustvarila 5,4 milijona

evrov čistega dobička.

Ob preseku prejšnjega leta je v bilancah Kolinga zaslediti rastoče poslovne obveznosti. Teh je bilo lani za skoraj 42 milijonov evrov, kar je 66 odstotkov več kot leto pred tem, pomenijo pa 57 odstotkov vseh virov.

Kolektor CPG je z Euroasfaltom letos začel skoraj 12 milijonov vredno gradnjo okoli 20 kilometrov dostopnih cest do delovišč drugega tira. Približno toliko je bila vredna tudi lani končana obnova vipavske hitre ceste. Med lanskimi projekti v Kolektorju CPG omenjajo pet milijonov vredno rekonstrukcijo polovice viadukta Ravbarkomanda in kar 20 milijonov evrov vredno gradnjo vodovoda Postojna-Pivka. Poleg omenjenih dostopnih cest Kolektor CPG trenutno obnavlja ceste Dolenja Trebuša-Želin, gradi galerijo na odseku Godovič-Idrija ter nadaljuje rušenje avtocestnih postaj.

Koling pa je lani nadgradil železniška odseka Rimske Toplice-Laško in Laško-Celje, vrednost teh del je bila 47 milijonov evrov, 18 milijonov evrov manj je bila vredna gradnja ljubljanskega stanovanjskega kompleksa Belle vie Tivoli. Za 39 milijonov evrov so razvili multimodalne platforme v Luki Reka in jih povezali s kontejnerskim terminalom Jadranska vrata. Letos gradijo 31 milijonov evrov vredno drugo fazo Elesovega Tehnološkega središča v Beričevem, največji projekt pa je 77 milijonov evrov vredna nadgradnja železniške proge Zidani Most-Rimske Toplice in železniške postaje Rimske Toplice. Poleg tega letos v Logatcu za 25 milijonov evrov gradijo proizvodni objekt Lonstroff.

CGP do rekordnih prihodkov tudi s pripojitvami

Novomeški CGP, ki je v lasti zakoncev Darija in Vesne Južna, je lani ustvaril rekordnih 157,8 milijona evrov prihodkov, kar je za 13

odstotkov več kot leto pred tem. Rast prihodkov dolenske gradbene družbe je delno tudi posledica lanskih pripojitev CGP - Gradenj (14 milijonov prihodkov v letu 2017) in IGM Sava (3,5 milijona prihodkov v letu 2017). Obe sta bili v lasti CGP, a sta delovali kot samostojni družbi, po novem pa sta del CGP (enako kot Cestno podjetje CGP, ki so ga pripojili v letu 2017). Z rastjo prihodkov se krepi tudi dobiček. Ta je znašal devet milijonov evrov in je daleč največji med vsemi slovenskimi gradbinci. Finančni dolgovi družbe CGP pomenijo 11 odstotkov vseh sredstev, neto finančni dolg v višini 10,7 milijona evrov pa je manjši od dobička pred amortizacijo, obrestmi ter davki (EBITDA), ki znaša 13,1 milijona evrov. Delež kapitala v vseh virih financiranja je lani sicer upadel, še vedno pa pomeni več kot polovico vseh, konkretno 52 odstotkov.

CGP je lani gradil več odmevnih projektov, med katerimi je v ospredju Yaskawina tovarna robotov v Ribnici, ki so jo odprli aprila letos, okoli 50 milijonov evrov pa je bila vredna gradnja logističnega središča za logista Kuehne + Nagel na Brniku. Trenutno imajo odprto eno izmed največjih gradbišč v državi, in sicer logistični center Lidl na Vranskem, katerega gradnja bo stala okoli 70 milijonov evrov. Gradijo še poslovno-stanovanjski kompleks Šumi v Ljubljani, ki bo stal nekaj več kot 30 milijonov evrov.

Pomgrad povečal prodajo za tretjino

Prekmurski Pomgrad je lani znova povečal prihodke od prodaje, in sicer za tretjino, na 147 milijonov evrov, dobiček dva milijona evrov pa je bil največji po letu 2015. Skupina Pomgrad je ustvarila 183 milijonov prihodkov in 2,3 milijona evrov dobička. Matična družba največjega prekmurskega gradbinca je ob preseku leta imela za 13,8 milijona neto finančnega dolga, kar je 4,1-kratnik EBITDA. Po tem kazalniku je po merilih konservativnih finančnikov na zgor-

nji meji zdrave zadolženosti.

Pomgrad v večinski lasti Stanka Polaniča, Jožefa Horvata in Antona Ravniča je proti koncu prejšnjega leta končal gradnjo 85 milijonov evrov vredne Magnine lakirnice v Hočah in hotela Orchid na Plitvicah, na Švedskem pa začel graditi stanovanjske bloke za javnega naročnika. Med njihove trenutno najpomembnejše infrastrukturne projekte sodijo nadgradnji železniških odsekov Pesnica-Šentilj in Poljčane-Slovenska Bistrica ter gradnja podvoza na Ljubljanski ulici v Mariboru. Med drugimi večjimi projekti poudarjajo lani končano gradnjo 7,28-kilometrskega odseka Draženci-Gruškovje.

Riko z rastjo prihodkov, a skromnim rezultatom

Inženirinska družba Riko je lani povečala prihodke skoraj za četrtino, na 97 milijonov evrov, čisti poslovni izid pa je znašal skromnih 168 tisoč evrov. Družba je vselej v tem tisočletju poslovala z boljšim izidom. Riko ponuja rešitve s področij tehnološkega inženiringa, energetike, okoljevarstva, logističnih sistemov in **gradbeništva**. Največji Rikovi gradbeni projekti trajajo več let, med njimi pa so 18 milijonov evrov vredni vodovod v ribniško-kočevski regiji, kanalizacija v občini Dravograd je stala 40 milijonov evrov, v Riku poudarjajo še konča-

nje akumulacijskega bazena HE Brežice.

Tudi največjemu gorenjskemu gradbincu uspelo povečati le prihodke, ne pa tudi dobička

Gorenjska gradbena družba je z lanskim skokom prodaje na 84 milijonov evrov dosegla največje prihodke v zadnjih treh letih, dobiček pa je bil v vrednosti 570 tisoč evrov najskromnejši po letu 2012. Zadolženost družbe se je lani, predvsem po zaslugi rasti kratkoročnega dolga, povečala za tri milijone, na 12 milijonov evrov, kar znaša 2,8-kratnik lanskega EBITDA.

Gorenjska gradbena družba skupaj z drugimi podjetji (Pomgrad, GH Holding in Železničarsko gradbeno podjetje) posodablja odsek železniške proge Pesnica-Šentilj-državna meja. Projekt je vreden dobrih 44 milijonov evrov, precej več, in sicer dobre 104 milijone evrov, je bila vredna ponudba, ki so jo skupaj s češkim Metroslavom oddali za gradnjo drugega karavanškega predora. Kot je znano, so se pritožili zoper izbor najcenejšega izvajalca turškega Cen-giz Insaata, ki bi predor zgradil za dobrih 89 milijonov evrov.

Strabag z največjimi prihodki v treh letih

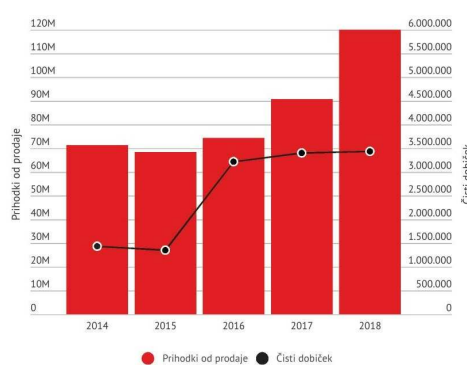
Avstrijski Strabag je lani za več kot polovico povečal prihodke in skoraj potrojil dobi-

ček. Lani so začeli skoraj 17 milijonov evrov vredno prenovo Cukrarne, marca pa končali 3,1 milijona evrov vredno gradnjo vadbene centra Fraport. Septembra so začeli graditi štiri milijone evrov vreden novi šolski center v Slovenj Gradcu, ki bo končan v prvi polovici prihodnjega leta. Predvidoma septembra letos bodo končali predlanskim začetno gradnjo trgovskega centra Spar v Šiški, gradnja bo predvidoma stala dobrih 35 milijonov evrov.

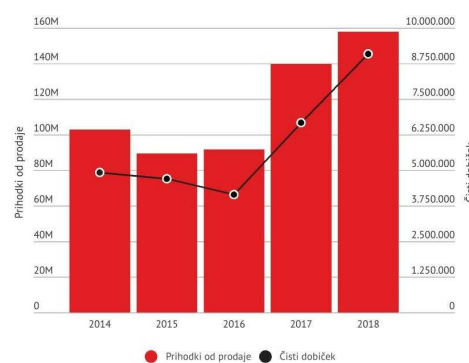
GH Holding z najmanjšim dobičkom po letu 2013

GH Holdingu je lani uspelo podvojiti prihodke na 40 milijonov evrov, kljub temu pa se mu je dobiček zmanjšal za polovico, na 1,6 milijona evrov. Ta je bil najmanjši po letu 2013, se pa GH med večjimi gradbinci še vedno ponaša z eno večjih dobičkovnih marž. Najbolj znana investicija GH Holdinga v večinski lasti Blaža Miklavčiča je gradnja stanovanjskega objekta Luwigana, v katerem bo 63 stanovanj. Na začetku prejšnjega leta so začeli obnovo ljubljanskega nakupovalnega centra Citypark, aprila lani gradnjo urgence Dnevne bolnice Sisak, julija pa gradnjo novega sortirnega centra hrvaške pošte. Letos bodo končali komunalno čistilno napravo v Trbojah.

Kolektor Koling

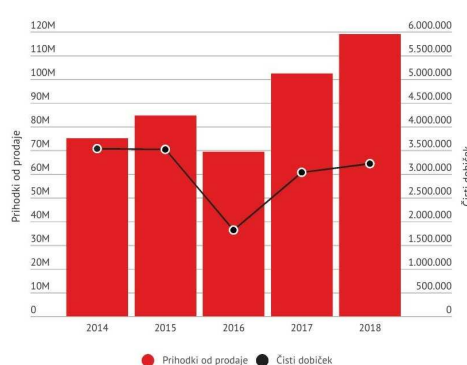

CGP

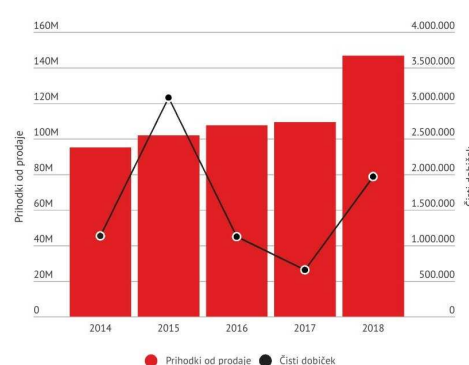
Vira: AJPES, GVIN

Kolektor CPG

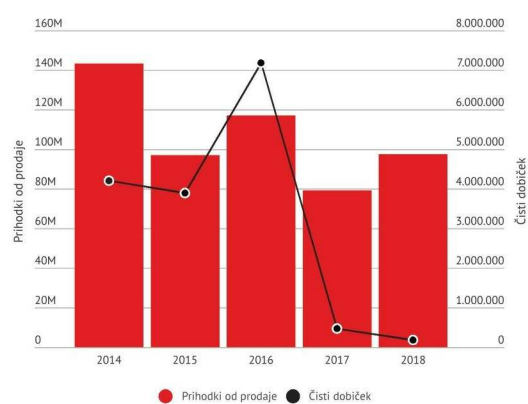
Vira: AJPES, GVIN

Pomgrad

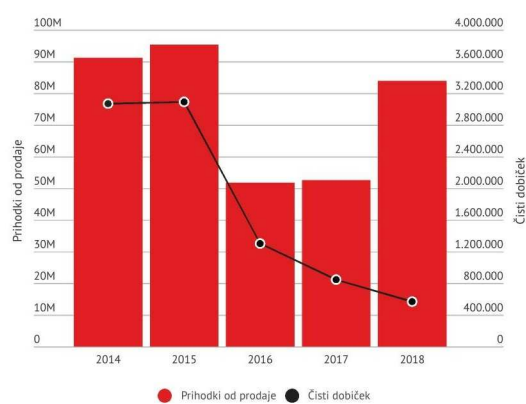
Vira: AJPES, GVIN

Riko

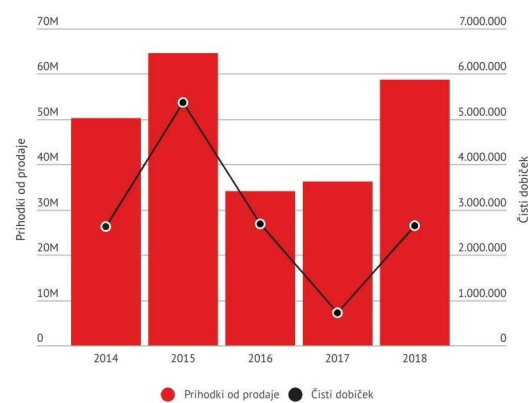
Vira: AIPES, GVIN

Gorenjska gradbena družba

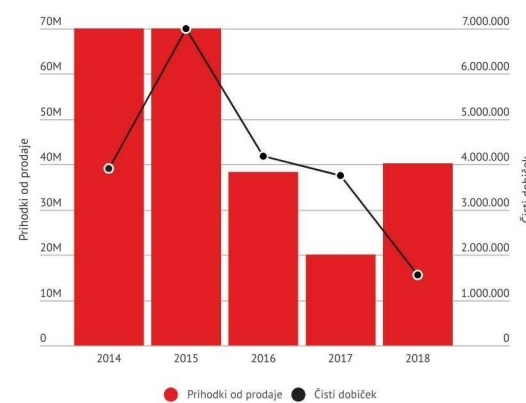
Vira: AIPES, GVIN

Strabag

Vira: AIPES, GVIN

GH Holding

Vira: AIPES, GVIN

Novi finančni podatki in bonitetne ocene AJPES že na voljo

[D delo.si/gospodarstvo/novice/novi-financni-podatki-in-bonitetne-ocene-ajpes-ze-na-voljo-183642.html](http://delo.si/gospodarstvo/novice/novi-financni-podatki-in-bonitetne-ocene-ajpes-ze-na-voljo-183642.html)

[Odpri galerijo](#)

Letna poročila Foto: AJPES

Rast prihodkov, v ospredju izvoz

Slovenska podjetja so tudi v letu 2018 poslovala dobro, povečala so število zaposlenih, prihodke in neto čisti dobiček. Čisti prihodki od prodaje so se povečali za 8,5 %. Generator povečanja je bil ponovno izvoz na trg EU, kjer je bila dosežena 10,8 % rast. Gospodarski optimizem in rast plač sta prispevala tudi k izboljšanju domačega povpraševanja, tako je na domačem trgu dosežena 7,6 % rast čistih prihodkov od prodaje proizvodov in storitev. Neto čisti dobiček poslovnega leta se je povečal za 9,2 % glede na leto 2017, tako je donosnost lastniškega kapitala znašala 9,6 %.

Napoved za leto 2019?

Bonitetne ocene AJPES izražajo kreditno tveganje oz. verjetnost, da bo pri določenem podjetju v roku enega leta od sestavitve računovodskega izkaza prišlo do stečaja, prisilne poravnave ali prisilne likvidacije. Bonitetna

lestvica po modelu S.BON AJPES razvršča podjetja v 10 bonitetnih razredov s pripadajočimi ocenami od SB1 (najboljša) do SB10 (najslabša) – višja kot je ocena, večja je verjetnost za nastop insolventnega postopka.

Pozitivni trendi pri poslovanju se odražajo tudi v **bonitetnih ocenah AJPES**. Znižanje verjetnosti za insolventnost je najbolj izrazito pri podjetjih iz dejavnosti zdravstvo, socialno varstvo in **gradbeništvo**. Izrazito negativni trendi pri poslovanju so zaznani pri podjetjih v dejavnosti oskrba z vodo ter informacijskih in komunikacijskih dejavnostih.

Izstopajoči gospodarski sektorji

Največji delež dobrih bonitetnih ocen (SB1 do SB4) je za leto 2019 pripisanih podjetjem iz **pravne in računovodske dejavnosti ter socialnega varstva z nastanitvijo**. Tu je dobro ocenjenih več kot 75 % gospodarskih družb in je pri njih v letu 2019 pričakovati bistveno manjšo pojavnost insolventnosti kot to velja za povprečje slovenskega gospodarstva.

Letna poročila Foto: AJPES

Kje lahko pričakujete težave?

Pogosteje se lahko večje težave pri poslovanju in insolventnost pojavijo pri podjetjih, ki jih je AJPES ocenil z ocenami med SB8 in SB10. Med njimi izstopajo družbe iz dejavnosti zračni promet ter proizvodnja drugih vozil in plovil.

Novi finančni podatki vključeni tudi v Fi=Po Finančni pomočnik

Finančni podatki za leto 2018 s kazalnikom tveganja in drugimi izračunanimi kazalniki so vključeni tudi v **Fi=Po Finančni pomočnik**, spletno orodje za hiter pregled ali celotno analizo poslovnih partnerjev. Poleg tega orodje omogoča tudi dostop do agregiranih podatkov na nivoju celotnega gospodarstva, regije ali občine ter redno obveščeno o vsaki spremembi evidentirani v registrih.

Zaupajte uradnemu viru podatkov in pridobite nove bonitetne ocene AJPES že danes.

BESEDILO: Ksenija Sedej | ksenija.sedej@finance.si
FOTO: Aleš Beno

ŠEF NAJVEČJEGA LOGISTA NAJVEČ IZGUBIL Z NAKUPOM AVTA

ZARADI NAKUPA KOPRSKE LOGISTIČNE SKUPINE INTEREUROPA SE JE V SREDIŠČU ŽAROMETOV ZNAŠEL GENERALNI DIREKTOR POŠTE SLOVENIJE BORIS NOVAK. PRVI ČLOVEK PAKETOV IN PISEMSKIH POŠILJK, KI SE MED DRUGIM ZAVZEMA TUDI ZA POSODOBITEV IN AVTOMATIZACIJO STROJNEGA USMERJANJA POŠILJK, PRAVI TUDI, DA SI ŽELI, DA BI POKLIC PISMONOŠE POSTAL PRIVLAČNEJŠI. KAKO ZAVZET PA JE PRI UPRAVLJANJU SVOJIH OSEBNIH FINANC?

■ **Koliko avtomobilov, hiš, počitniških hiš, jaht ... imate in koliko je skupaj vredno vaše premoženje?**

Imam službeni avto, ki ga s plačilom bonitete lahko uporabljam tudi v zasebne namene. Sem solastnik vrstne hiše, v kateri prebivam. Največji del mojega premoženja, ki je zame neprecenljiv, pa so obsežna zbirka knjig in pripomočki za različne športe.

■ **Kako ste zaslužili prvi denar?**

Svoj prvi denar sem zaslužil s počitniškim delom v **gradbeništvu**. To je bila zanimiva izkušnja, saj sem se naučil marsikaj, kar mi še danes pride prav - pri manjših hišnih vzdrževalnih delih, seveda.

■ **S čim ste največ zaslužili?**

Največji znesek na račun sem prejel ob prodaji stanovanja. Kupnino, ki sem jo dobil, sem takoj zatem

namenil za nakup vrstne hiše, v kateri prebivam.

■ **S katero naložbo ste izgubili največ denarja in koliko?**

Največja izguba denarja je nakup avtomobila. Navdušenje ob nakupu ne traja dolgo, medtem ko odplačila anuitet posojila pa.

■ **Kam bi vložili milijon evrov, če bi ga zadeli na loteriji?**

Del loterijskega dobitka bi vložil v nakup nepremičnine v osrčju slovenskih gora, del pa namenil za pomoč obetavnim mladim športnikom iz socialno ranljivega okolja.

■ **Kako varčujete za svojo pokojnino?**

Varčujem vsak mesec z izbranim pokojninskim zavarovanjem.

■ **Kakšna bi bila vaša sanjska služba?**

Služba, ki bi združevala poklic in hobi - veselje do gora in šport.

■ **Katerega slovenskega podjetnika cenite toliko, da bi mu zaupali tudi prihranke?**

Marjana Batagelja (podjetnik in predsednik upravnega odbora Postojnske jame, op. a.), ki nas je s svojimi projekti prepričal, da je z vizijo, delavnostjo in pogumom mogoče uspeti tudi pri projektih, nad katerimi so številni obupali.

■ **Čemu se ne bi odpovedali, če bi končali v osebnem bankrotu?**

Z načeli in vrednotami, po katerih se ravnam, osebni bankrot ni vprašanje.

■ **Kdo je vaš najboljši prijatelj oziroma prijateljica?**

Moj vnuk. Ker je iskren, me nasmeji, se z mano ne pogovarja o službi in je zadovoljen z mojo temeljno funkcijo - preprosto biti dober dedek.

O BORISU NOVAKU

56-letni Boris Novak je bil za generalnega direktorja Pošte Slovenije, ki ima poslovalnice v čisto vsaki slovenski občini in je postavljena pred veliko izzivov, izvoljen že drugič. Pošta Slovenije sicer doživlja upad poštnih in denarnih storitev, spreminja se tudi sestava pošiljk zaradi e-poslovanja, konkurence, a ji rastejo prihodki od paketov in logističnih storitev. Zato si glede na globalni razmah spletne trgovine Slovenskobistričan prizadeva in pospešeno vloga v širitev poštnih logističnih centrov, gradnjo dodatnih skladiščnih zmogljivosti ter posodobitev in avtomatizacijo strojnega usmerjanja paketnih in pisemskih pošiljk. A generalni direktor ne sme pozabiti na zaposlovanje, saj je manko kadra razlog, zaradi katerega bi bili pred nekaj meseci v Sloveniji skoraj priča stavki. Boris Novak je sindikatom, da bi se izognil stavki, namreč obljubil 190 dodatnih zaposlitev v dveh letih, da bi tako razbremenili zaposlene. »Biti pismonoša ni ne najslabše plačan ne najbolj obremenjen poklic,« meni generalni direktor. Ali jih bodo te navedbe prepričale, bomo videli v prihodnjih letih.

GOSPODARSTVO JUGOVZHODNE SLOVENIJE

Prvi po plačah, dodani vrednosti in izvozu

Prihodki v regijskih gospodarskih družbah so se lani povečali za 10 odst., čisti dobiček za 17 odst., povprečne plače pa za 4 odst. - Plače v Novem mestu za 60 odst. višje od tistih v Črnomlju ali Metliki - Dve tretjini prihodkov iz izvoza - Vsi kazalniki nad slovenskim povprečjem

NOVO MESTO - Gospodarske družbe v jugovzhodni Sloveniji so imele lani za 6,93 milijarde evrov prihodkov, kar je 10 odst. več kot v letu 2017, neto čisti dobiček v regiji pa je znašal 442 milijonov evrov, kar je 17 odst. več kot v letu poprej.

Kot je na novinarski konferenci o poslovanju gospodarskih družb jugovzhodne Slovenije povedala vodja novomeške izpostave Ajpesa **Jelka Lugarič**, je regijsko gospodarstvo tudi lani slonelo na izvoznikih, saj so družbe na tujih trgih ustvarile skoraj dve tretjini vseh prihodkov, hkrati pa je bila rast domače prodaje lani nekoliko višja od rasti izvoza – prihodki v Sloveniji so se namreč povečali za 13 odst., izvoz pa za 9 odst. S 65-odst. deležem prihodkov na tujih trgih je regija na prvem mestu med slovenskimi izvozniki. Zaradi velikega distributerja električne energije se ji v tem pogledu približa le Posavje (61-odst. delež izvoza), slovensko povprečje znaša 40 odst. Najmanj izvoza ima sicer gospodarstvo največje osrednjeslovenske regije, ki na tujih trgih ustvari le 32 odst. vseh prihodkov.

Tri četrtine vseh prihodkov v jugovzhodni Sloveniji so sicer ustvarile predelovalne družbe, med njimi pa izstopa avtomobilska, prikoličarska in farmacevtska industrija – 18 družb, ki sodijo v te tri kategorije, je ustvarilo kar 54 odst. vseh prihodkov gospodarskih družb v regiji.

Hkrati z rastjo obsega poslovanja se je povečalo tudi število zaposlenih v naših

družbah. Te so imele lani v povprečju 31.732 zaposlenih, kar je 2600 več kot leta 2017. S skoraj 32.000 zaposlenimi se je število zaposlenih po desetih letih končno spet izenačilo s številom zaposlenih v zadnjem predkriznem letu (2008). Največ novih zaposlitev je bilo sicer v avtomobilski in prikoličarski industriji (575 dodatnih delavcev), v **gradbeništvu** se je število zaposlenih povečalo za 428, v farmaciji pa za 329 oseb. Za 4 odst. oz 71 evrov se je v minulem letu povečala tudi povprečna bruto plača v jugovzhodni Sloveniji, ki je lani znašala 1794 evrov, kar je več kot v kateri koli drugi slovenski regiji. Druga po višini povprečne plače je osrednjeslovenska regija s 1759 evri, medtem ko je povprečna slovenska bruto plača v gospodarskih družbah lani znašala 1652 evrov. Najnižjo plačo v gospodarstvu so imeli lani v primorsko-notranjski regiji, znašala je 1443 evrov.

Najvišje plače v jugovzhodni Sloveniji so sicer izplačevale gospodarske družbe s sedežem v Novem mestu – 2070 evrov. Višje od regijskega povprečja so bile še plače v šentjernejskih gospodarskih družbah (1802 evrov), višje od državnega povprečja pa na Mirni (1693 evrov). V drugih občinah so bile povprečne plače precej nižje: v Trebnjem 1594 evrov, v Ribnici 1556 evrov, v Kočevju 1441 evrov, v Metliki in Črnomlju pa vsega 1300 evrov.

Na prvo mesto med slovenskimi regijami se je jugovzhodna Slovenija uvrstila

tudi pri neto dodani vrednosti na zaposlenega, ki je lani znašala 55.000 evrov. Drugo najvišjo dodano vrednost imajo sicer v obalno-kraški regiji (46.000 evrov), slovensko povprečje pa znaša 44.000 evrov. Najnižjo dodano vrednost na zaposlenega sicer ustvarijo pomurske družbe (35.000 evrov).

Od vseh slovenskih regij se je jugovzhodna Slovenija po neto čistem dobičku uvrstila na drugo mesto, takoj za osrednjeslovensko, ki je ustvarila skoraj polovico od 4,2 milijarde evrov neto čistega dobička, kolikor so ga slovenske gospodarske družbe pridelale lani. Na tretjem mestu je gorenjska (324 milijonov), četrtem pa savinjska regija (293 milijonov).

Kot je poudarila Lugaričeva, regijsko gospodarstvo prav v vseh kazalnikih presega slovensko povprečje. Med njimi je denimo izpostavila visok delež kapitala v virih sredstev, kar pomeni, da so naše gospodarske družbe nadpovprečno nizko zadolžene.

Podobno uspešno kot gospodarske družbe so poslovali tudi samostojni podjetniki. Po zbranih podatkih so njihovi prihodki lani zrasi za 17 odst., neto dohodek podjetnikov pa se je povečal za 20 odst.

Na drugi strani se nadaljuje stagnacija zadrug. V analizo so bile zajete tri velike zadruge, ki so lani prihodke zmanjšale za tri odstotke, ustvarile pa so tudi minimalno neto čisto izgubo.

Boris Blaič

Jelka Lugarič lansko poslovanje regijskega gospodarstva označuje za odlično. (Foto: B. B.)

NOVA GORICA - Gospodarstvo v regiji

Največje povečanje dobička beležijo v gradbeništvu

V letu 2018 je bil poslovni izid na ravni Goriške regije sicer pozitiven, ugotovljen je bil dobiček, a se je ta glede na predhodno leto zmanjšal kar za 16 milijonov oz. za 7 odstotkov. »Na večje zmanjšanje rezultata poslovanja so vplivali predvsem zmanjšani finančni prihodki, medtem ko se družbe iz naslova prodaje blaga in storitev dosegle dober rezultat – dobiček imajo na ravni predhodnega leta. Prodaja se je na ravni regije povečala za 10 odstotkov, izvozni prihodki pa kar za 12 odstotkov, kar je višje od republiškega povprečja,« pojasnjuje Mara Kos Maver, vodja novogoriške izpostave AJPES (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve).

Največje povečanje dobička v regiji izkazujejo družbe s področja **gradbeništvu**. »V tej dejavnosti se je dobiček kar podvojil. Večje zmanjšanje izkazujejo strokovno znanstvene in tehnične dejavnosti, dobiček se je prepolovil pri kulturnih in razvedrilnih dejavnostih,« našteva Kos Maverjeva. Dobiček so v največji meri povečale gospodarske družbe na območju občine Kanal, in sicer za 70 odstotkov oz. za 8 milijonov, povečanje dobička so lani zabeležili še v občinah Bovec, Ajdovščina in Miren – Kostanjevica. Večje zmanjšanje, za 17 milijonov pa občina Idrija, in Občina Šempeter Vrtojba, Renče – Vogrsko, kjer se je dobiček prepolovil. Povprečna plača v regiji zaostaja za republiškim povprečjem za 3 odstotke oz. za 50 evrov, neto dodana vrednost pa za 7 odstotkov. Povprečna plača na ravni regije je lani znašala 1.597 evrov bruto.

Goriška regija je po podatkih Severnoprimske gospodarske zbornice Nova Gorica četrta najbolj razvita med 12 slovenskimi statističnimi regijami. Podatki za obdobje med januarjem in septembrom 2018 kažejo, da je izvoz blaga upadel za 7,4 odstotke, medtem ko republiško povprečje beleži skoraj 10-odstotno rast. Med glavne izvozne partnerice regije še vedno sodijo Italija – tja regija izvozi četrtno blaga, sledi Nemčija s skoraj 18-odstotnim deležem in Hrvaška s skoraj 5-odstotnim deležem. Regija tudi uvozi največ iz Italije, delež znaša skoraj 41 odstotkov. Sledi Nemčija s 14 in BiH s skoraj petimi odstotki.

Regijo je v letu 2018 obiskalo skoraj 507 tisoč turistov, med njimi krepko prednjačijo tujci, teh je bilo za 80 odstotkov. Skupaj z domačimi obiskovalci so ustvarili 1,2 milijona nočitev. Ker se je z letom 2018 spremenila metodologija zajemanja podatkov, primerjava z letom 2017 ni mogoča. V regiji se je sicer prihod turistov povečal za 26 odstotkov, število nočitev pa za 34 odstotkov.

V letošnjem februarju je bilo na Območju novogoriške območne službe Zavoda za zaposlovanje 47.071 delovno aktivnih prebivalcev, kar je za 410 oseb več kot februarja lani. »V letu 2008, torej pred začetkom gospodarske krize, je bila brezposelnost približno na isti ravni kot je sedaj: 5,9 odstotkov. Kar se tiče pa števila brezposelnih – takrat je le-to znašalo 2.300, sedaj pa smo na 2.800 brezposelnih. Kar se pa tiče stopnje zaposlenosti, je pa v tem trenutku višja kot takrat,« pojasnjuje Vesna Petric Uran, direktorica omenjene enote Zavoda za zaposlovanje, kjer konec leta pričakujejo okoli 2.600 brezposelnih v regiji. **(km)**

SLOVENIJA - Paradoks našega časa

Delo brez delovne sile, primanjkuje tudi tujcev

Največje pomanjkanje je v **gradbeništvu**, zdravstvu in socialnem varstvu

LJUBLJANA - Delodajalci v Sloveniji že nekaj časa opozarjajo na težave z iskanjem ustreznih kadrov, a se stanje vztrajno slabša, tako da je po podatkih delodajalskih organizacij celo huje kot leta 2008. Pomagajo si s tujci, a se praznijo tudi kadrovske bazeni bivših jugoslovanskih republik. Od države zato pričakujejo pospešitev ukrepov in strategijo ekonomskih migracij.

Pomanjkanje v več panogah

Glede na anketne podatke, ki jih je Slovensko tiskovno agencijo (STA) posredoval Zavod RS za zaposlovanje, se je v preteklega pol leta v povprečju s pomanjkanjem ustreznih kadrov srečalo že 49,2 odstotka delodajalcev, v velikih podjetjih pa kar 70 odstotkov. S kadri imajo največ težav v gostinstvu (68,8 odstotka), **gradbeništvu** (62,4 odstotka), zdravstvu in socialnem varstvu (62,2 odstotka), drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (61,2 odstotka) ter predelovanih dejavnostih (55,8 odstotka).

»Delodajalci imajo pogosto težave z iskanjem kadra za poklice, ki so slabše plačani, fizično zahtevni in/ali za katere je značilen neugoden delovni urnik. Poleg navedenega je razviden tudi problem iskanja kandidatov za tehnične poklice, za katere so potrebna poklicno specifična znanja in za katere je težko na hitro usposobiti nov kader, ki (še) nima ustreznih znanj in izkušenj,« so povedali na zavodu.

Na trgu dela se sicer po njihovih navedbah kažejo vse večja strukturna neskladja. Število prostih delovnih mest se povečuje, število brezposelnih pa upada. Posledično se povečuje delež brezposelnih z osnovnošolsko izobrazbo ali brez nje, intenzivno pa narašča tudi delež brezposelnih oseb, ki imajo omejitve pri zaposlovanju in potrebujejo poglobljeno podporo

pri zaposlovanju. Na drugi strani delež invalidnih oseb upada počasneje od deleža vseh brezposelnih.

Nad vrzel s tujci

In kako si delodajalci pomagajo zapolniti vrzeli? Z ukrepi, kot so napore oziroma začasno povečan obseg dela, zaposlovanje prek kadrovskega agencij, spodbude mladim za hitrejšo zaposlitev, jasno komuniciranje s starejšimi zaposlenimi pri podaljševanju njihove delovne aktivnosti tudi po tem, ko izpolnijo pogoje za upokožitev, ter privabljanje tujih delavcev, je za STA našel izvršni direktor Gospodarske zbornice Slovenije Samo Hribar Milič.

Da je iskanje delavcev čez mejo eden ključnih načinov za reševanje problematike, se je strinjal tudi generalni sekretar Združenja delodajalcev Slovenije (ZDS) Jože Smole. V Sloveniji je bilo po podatkih zavoda leta 2015 izdanih 14.811 delovnih dovoljenj, leta 2018 pa 18.049. Te številke sicer ne zajemajo podatkov o enotnih delovnih dovoljenjih za prebivanje in delo. Teh je bilo leta 2015 izdanih 1180, leta 2018 20.889, v prvih štirih mesecih tega leta pa že 9693. A izdaja tovrstnega soglasja na drugi strani še ne pomeni izdaje delovnega dovoljenja na pristojni upravni enoti.

Za nove meddržavne sporazume

Največ tujcev še vedno prihaja iz bivših jugoslovanskih republik. Za državljane BiH je bilo tako lani izdanih 16.596 delovnih dovoljenj (od januarja do aprila letos 5450), državljane Hrvaške 1281, državljane Srbije pa 140 (od januarja do aprila letos 128). Delež soglasij k enotnemu delovnemu dovoljenju je bil medtem največji za državljane Srbije, Kosova, Severne Makedonije in Ruske federacije.

Delodajalci so ob tem kritični, ker

postopki za zaposlitev delavcev iz tretjih držav trajajo predolgo. Poleg tega že leto dni čakajo na ratifikacijo sporazuma o zaposlovanju srbskih državljanov v Sloveniji. Protokol za izvajanje sporazuma je bil sicer podpisan novembra lani, a do ratifikacije še ni prišlo. Se pa prazni tudi kadrovske bazene v državah bivše Jugoslavije, svari jo.

Hribar Milič bi si zato želel sklenitve sporazumov o zaposlovanju tudi z državami, kot sta Ukrajina in Belorusija. Zavzel se je še, da bi Slovenija po vzoru držav, kot je Nemčija, ustanovila posebne pisarne za zaposlovanje tujcev iz tretjih držav, denimo v Sarajevu, Kijevu, Skopju. »Sicer je bilo to s strani države že obljubljeno, vendar še vedno ni bilo realizirano,« je spomnil.

Zavračanje očitkov o dampingu

Na vprašanje, kako komentira nedavne navedbe časnika Delo, da je za približno tretjino tujcev, ki v Sloveniji dobijo dovoljenje za delo, Slovenija le odskočna deska za odhod v neko drugo državo v EU, je Hribar Milič odgovoril, da na to opozarjajo tudi predstavniki njihovih podjetij, ki veliko vlagajo v iskanje delavcev, »potem pa ti prestopijo k delodajalcem znotraj EU«.

Zavrnil pa je očitke, da Slovenija uvaža delovno silo v EU dampinško, ker so dajatve pri nas nižje in so delavci iz Slovenije zato v EU cenejši. »Gre le za posamezne primere, ki bi jih morali sankcionirati v skladu z zakoni,« je dejal.

Da se ob slovenskih obremenitvah stroška dela nikakor ne da govoriti o dampingu, je prepričan tudi Smole. Sam od države, ko gre za pomanjkanje ustrezne delovne sile, pričakuje pospešitev ukrepov, zmanjšanje administrativnih ovir in operativno strategijo ekonomskih migracij.

POMEMBNE INFORMACIJE O VPISU IZVAJALCEV V IMENIK VODIJ DEL

Spoštovani,

v zvezi z **vpisom v imenik vodij del**, vam podajamo povzetek pomembnih informacij.

V imenik **se ni potrebno vpisati** izvajalcem zaključnih gradbenih del, ki pomembno ne vplivajo na bistvene zahteve za objekte (**15. člen Gradbenega zakona**). Iz nabora zaključnih gradbenih del (glejte SKD 43.3 zaključna gradbena dela) so bila že v obrazložitvi k **gradbenemu zakonu** izvzeta fasaderska dela – toplotno izolacijske fasade.

Torej **izvajalci toplotno izolacijskih fasad se morajo vpisati v imenik vodij del in izpolnjevati druge pogoje (zavarovanje odgovornosti)**.

Vsi izvajalci vseh drugih del na gradbenih objektih se obvezno vpišejo v imenik vodij del in si uredijo zavarovanje odgovornosti.

Za vse, ki imajo obrtno dovoljenje (to je zelo velika večina) je najpreprosteje, da se v imenik vodij del vpišejo na OZS kot **nosilec dejavnosti iz svojega obrtnega dovoljenja**. Enako velja za njihove zaposlene, če sami niso nosilci dejavnosti.

Skrajni zakonsko določeni rok za izvedbo vpisa v imenik vodij del je 31.5.2020 – vendar **nikakor ne čakajte na ta datum**. Vpis zelo velikega števila v zadnjem mesecu ali dveh bo fizično težko izvedljiv. Nekateri investitorji že sedaj zahtevajo vpis v imenik vodij del, ko iščejo izvajalca. Zahteva je popolnoma legitimna in se lahko ti na podlagi vpisa odločajo komu bodo oddali dela. Do 31.5.2020 se vodenje del na gradbenih objektih ureja po do-

sedanji, stari zakonodaji (Zakon o **graditvi** objektov ZGO-1). Torej prehodno obdobje velja samo za izvajalce, ki so že poslovali pred 1.6.2018, za tiste, ki so poslovanje pričeli kasneje ni prehodnega obdobja in morajo pogoje izpolnjevati takoj.

Z vpisom v imenik vodij del na OZS – kot nosilec dejavnosti, izvajalec lahko izvaja vsa vzdrževalna dela s svojega področja registracije oz. obrtnega dovoljenja. Prav tako naj bi tako vpisani izvajalci lahko izvajali dela kot podizvajalci posameznih del na gradbenih objektih. Glavni izvajalec, ki ne želi prevzeti odgovornosti svojih podizvajalcev seveda lahko od podizvajalcev zahteva, da izpolnjujejo pogoje, vendar je to stvar dogovora. To najlažje uredite na območni zbornici, ki vam je lokacijsko najbližje.

Kadar izvajalec izvaja (posamezna) **dela na novogradnji** pa mora imeti zaposlenega vodjo del, ki ima opravljenega enega od IZPITOV (**mojstrski, delovodski, strokovni**).

To ni novost tega novega Gradbenega zakona, vsi ti izpiti se opravljajo že desetletja.

Novost **Gradbenega zakona** iz l. 2018 je to, da se mojstri, delovodje in tehniki, ter tudi nosilci dejavnosti vpisujejo v imenike vodij del, inženirji so se v imenike vpisovali že po stari zakonodaji.

Pozor zimski prijavni rok na mojstrske izpite je že potekel, naslednji prijavni rok bo šele konec septembra 2019. Podobno delovodski izpiti na **GZS-CPU**, kot tudi strokovni izpiti na **IZS**.

Strokovni izpiti se opravljajo za tri strokovna področja gradenj (**gradbeništvo**, strojništvo (strojne inštalacije), elektro). Osnovni pogoj je dokončana V. ali višja stopnja izobrazbe na željenem področju in najmanj 3 leta delovnih izkušenj z vodenjem del na tem strokovnem področju (torej tehniki in inženirji, vsak na svojem strokovnem področju). Prehod med strokami ni možen (primer: gradbeni inženir ne more opraviti strokovnega izpita za vodenje strojnih inštalacij ipd).

Po opravljenem izpitu, se vodja del vpiše v imenik na zbornici kjer je opravljal izpit:

- na **OZS, mojstri** (če je vodja del že vpisan kot nosilec dejavnosti, svojo vlogo samo dopolni, sicer se vpiše na novo) – To najlažje uredite na območni zbornici, ki vam je lokacijsko najbližje.

- na **GZS gradbeni delovodje** in **delovodje** s področja elektro dejavnosti

- na **IZS, tehniki in inženirji**

POZOR: Mojstri, delovodje in tehniki s strokovnim izpitom so lahko samo vodje posameznih del (vsak s svojega strokovnega področja) in gradnjo celotnih nezahtevnih objektov. To ni novost tega zakona, tako je veljalo že po stari zakonodaji, več desetletij, za mojstre in delovodje pa od leta 2003 naprej. Inženirji pa so lahko vodje del za celotne objekte.

Prav tako morajo **VSI izvajalci** že sedaj, tudi v prehodnem obdobju, izpolnjevati zavarovanje odgovornosti iz svoje dejavnosti, saj tudi to **ni novo določilo**, ki bi ga prinesel novi **Gradbeni zakon**, ampak velja po stari

gradbeni zakonodaji že od leta 2003.

V primeru, da bo izvajalec po 1.6.2020 prevzemal v izvedbo **celotne objekte ali pretežni del teh objektov** (poleg svojih osnovnih del še druge vrste del), pa mora takšen izvajalec zaposlovati (ali izpolnjevati sam):

- pri manj zahtevnih **objektih** – inženir vsaj VI. stopnje z opravljenim strokovnim izpitom **in** vpisom v imenik vodij del na IZS
- pri zahtevnih objektih – pooblaščen inženir

Enostanovanjske hiše so že manj zahtevni objekti.

Če potrebujete podatke o razvrščanju objektov glede na zahtevnost in vrsto objektov, ter tudi podatke kaj

vse spada med vzdrževalna dela, lahko to najdete v [Uredbi o razvrščanju objektov](#) ter v prilogah k tej uredbi (priloga 1 je obširen seznam vseh vrst objektov) (priloga 2 pa je seznam vzdrževalnih del).

Tudi ta uredba ni nič novega, samo nekoliko spremenjena in dopolnjena in je veljala že v prejšnjih obdobjih pri vseh zakonih s področja graditve objektov.

Informacije so povzete iz dopisov Janka Rozmana, Sekretarja sekcij pri OZS.

NE PREZRITE!

Pred vpisom v imenik vodij del je nujna uskladitev dejavnosti v OBRTNEM REGISTRU Skladno z zakonodajo, to je Uredba o obrtnih dejavnostih, ki je začela veljati 05.08.2013 (Ur. list RS, št. 63/13) in z določili Obrtnega zakona, ki je začela veljati 27.04.2013 (Ur. list RS, št. 40/04 ObrZ-UPB1, 102/07, 30/13, 36/13-popr) **To najlažje uredite na območni zbornici, ki vam je lokacijsko najbližje.**

Poročilo o predstavitvi izida publikacije Naš skupni dom

.....

Slovenska karitas je danes izdala publikacijo o povezanosti migracij in razvoja v Sloveniji.

Za Karitas je pristop, ki v središče postavlja človeka in temelji na etičnih načelih ter človekovih pravicah, bistven za zakonodajo, izvajanje vsakršnih politik in vseh praks. Tako je razlaga o povezavi med migracijami in razvojem, ki temelji na dostojanstvu vsakega človeka, ključnega pomena za oblikovanje vizije in ciljev publikacije »Naš skupni dom«.

Publikacija Naš skupni dom predstavlja zgodovinsko in trenutno stanje glede migracij v Sloveniji, osvetljuje glavne izzive priseljevanja in odseljevanja, izpostavlja dobre prakse v Sloveniji ter pogled Karitas na migracije in celostni človeški razvoj. Slovenska karitas je publikacijo pripravila v sodelovanju z Inštitutom RS za socialno varstvo, organizacijo Global Migration Policy Associates (GMPA), Caritas Europa in predstavniki vladnih služb, nevladnih organizacij ter verskih skupnosti v Sloveniji. Publikacija, ki proučuje migracije v luči razvoja, je prva tovrstna v Sloveniji, in je namenjena strokovni javnosti in oblikovalcem politik.

Ključne ugotovitve publikacije: Priseljevanje, ki v Sloveniji temelji predvsem na dotoku ljudi iz Zahodnega Balkana, je ključni dejavnik, ki blaži negativne posledice staranja prebivalstva in upadanja deleža delovno aktivne populacije v Sloveniji, ob upoštevanju nizke stopnje rodnosti. Intenzivno staranje pa je potrebno obravnavati tudi v luči izseljevanja. Vse to ustvarja izrazite pritiske na nacionalni sistem socialne varnosti, kjer se kot posebej občutljiv na demografske spremembe kaže sistem pokojnin, invalidskega zavarovanja in drugih kritij iz naslova socialnega zavarovanja. Priseljevanje je skozi zgodovino pomembno prispevalo k industrijskemu in gospodarskemu razvoju Slovenije, ki k nam privablja predvsem priseljence iz držav Zahodnega Balkana. S svojim delom v Sloveniji pomembno prispevajo tudi v sistem socialne zaščite, obenem pa prispevajo tudi k razvoju držav izvora. Migranti bogatijo našo družbo tudi z vidika kulture, gastronomije, športa in glasbe.

Pred volitvami v Evropski parlament pozivamo prihodnje institucije EU, da upoštevajo prispevek migrantov k razvoju gostujočih držav in izvedejo potrebne politike, da bi omogočile bolj prijazne družbe, ki zagovarjajo globalno solidarnost, enakomeren razvoj, uresničevanje človekovih pravic in zagotavljanje človekovega dostojanstva.

S slovensko publikacijo Naš skupni dom, ki je ena v seriji dvanajstih publikacij, ki so jih pripravile organizacije Karitas, vključene v projekt MIND, želimo povečati ozaveščenost o pozitivnih vidikih migracij v Sloveniji in naši regiji ter njeni povezavi s trajnostnim razvojem.

V uvodu današnje okrogle mize ob predstavitvi publikacije Naš skupni dom, ki jo je povezoval **Alen Salihović, novinar Radia Ognjišče**, sta spregovorila **mag. Cveto Uršič, generalni tajnik Slovenske karitas** ter **mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica Inštituta RS za socialno varstvo**. Poudarila sta pomen publikacije

za slovenski prostor. Govorci okrogle mize, ki so vsi tudi sodelovali pri nastanku te publikacije, pa so povedali sledeče:

Davide Gnes, Caritas Europa:

”Karitas v Evropi prepoznava, da je vse več ljudi prisiljenih zapustiti svojo domovino, ne samo zaradi konfliktov in preganjanja, ampak tudi zaradi drugih ranljivih situacij. To so revščina, lakota, brezposelnost in pomanjkanje dostojnega dela, slabo upravljanje države, slab dostop do izobrazbe in zdravstvenega varstva ter posledice podnebnih sprememb. Pod izrazom prisilne migracije Karitas tako razume vsa migracijska gibanja, ki vsebujejo element prisile. Ljudem, ki bežijo pred konflikti in preganjanjem, pa mora biti nudena posebna skrb in mednarodna zaščita. Karitas tudi ugotavlja, da je velik delež migracij znotraj in v Evropo odraz objektivne potrebe večine držav članic EU po »tujih« delovni sili in znanjih, da lahko poskrbi za razvoj držav. Po mnenju Karitas imajo vsi, tako tisti, ki se

preseljujejo, kot tisti, ki ostajajo – v državi izvora ali v državi prebivanja – pravico do gospodarskih, političnih, okoljskih in družbenih pogojev, ki jim omogočajo dostojno in polno življenje povsod, kjer se počutijo doma. Caritas Europa vidi kot rešitve v spodbujanju gostoljubnih in vključujočih družb v Evropi ter v zagotavljanju uporabe razvojne pomoči EU in držav članic izključno za zmanjšanje revščine in njeno izkoreninjenje, z namenom, da se izboljša življenje ljudi.”

Uroš Vajgl, vodja Sektorja za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč, Ministrstvo za zunanje zadeve RS:

”Slovenija migracije naslavlja tudi v okviru mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči. Za uradno razvojno pomoč na letni ravni namenja ca. 70 mio eurov, od tega približno 2/3 sredstev preko EU in mednarodnih organizacij, 1/3 pa preko dvostranske pomoči, ki vključuje tudi projekte ustanov, nevladnih organizacij in štipendije za študente iz tujine. Med

drugim podpira tudi projekte, ki kot ciljno skupino vključujejo begunce, in sicer v Jordaniji, Libanonu in Ugandi. Slovenija za razvojno pomoč prispeva 0,16 % svojega bruto nacionalnega dohodka, skladno z mednarodnimi zavezami, pa si mora prizadevati, da se ta delež do leta 2030 dvigne na 0,33 %.

Povprečje v članicah EU danes znaša 0,5% bruto nacionalnega dohodka. Cilj te pomoči je globalna odprava revščine, neenakosti in trajnostni razvoj. Pri tem ni dovolj samo ekonomski vidik ampak tudi okoljski in socialni. Z razvojno pomočjo se blažijo vzroki za prisilne migracije. Vendar je v prihodnosti pričakovati še večje izzive, predvsem zaradi podnebnih sprememb.”

1. Dejan Valentinčič, raziskovalec, zaposlen tudi na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu:

”Izven Slovenije živi približno 0,5 mio Slovencev. Včasih so odhajale ven »roke«, danes pa odhajajo »možgani«. Vsako leto se

iz Slovenije odseli cca. 19.000 oseb, skupaj z osebami, ki niso državljani Slovenije, k nam pa se priseli 18.000 novih oseb.

Možnost integracije je odvisna tudi od pogojev v posamezni državi, ki so različno naklonjene sprejemu migracij in integraciji. Ob tem je izjemno pomembno učenje jezika in kulture. Integracija je lahko manj ali bolj uspešna tudi v drugi generaciji. Za Slovenijo je značilno, da se druga generacija priseljencev iz bivše Jugoslavije ni dovolj ukoreninila v Sloveniji in da se v večji meri vračajo v države izvora njihovih staršev ali gredo naprej v bolj razvite države. Balkanski bazen delovne sile je že skoraj izprazen in Slovenija ni pripravljena na nove izzive, kljub temu da gospodarstvo nujno rabi delovno silo.”

Goran Popović, ravnatelj OŠ Livada v Ljubljani, ki šola 90 % otrok z migrantskim ozadjem:

”Migracije so dejstvo, kateremu se ne moremo izogniti. Če pričakujemo migrante s strahom, je njihova reakcija pričakovana in je težko verjeti, da se bodo integrirali v našo družbo. Vsi se bojimo, česar ne poznamo, zato je nujno, da se migranti pojavljajo v medijih in javnosti. Tudi sam poskušam slediti temu. Vprašanje za slovensko družbo je ali bomo iz tega delali tragedijo ali pa bomo to izkoristili nam v prid. Če bomo migrante odbijali, bodo lahka žrtev kriminala in getoizacije, zato je nujno da delamo na tem da postanejo »naši«. Kar pomeni, da sprejemajo našo kulturo in jezik in ob tem ne izgubijo svoje identitete.”

1. Slavko Cekuta, misijonarka in prostovoljka Škofijske

karitas Novo mesto:

”V Albaniji, kjer sem delovala 11 let, je revščina na podeželju še vedno velika, brez vsakršne infrastrukture in možnosti za izobrazbo. Mladi bi radi ostali doma, pa preprosto ne morejo, ker nimajo nikakršnih možnosti. Mnogi, ki odhajajo zaradi revščine,

ne načrtujejo svoje poti v tujino in želijo predvsem pomagati svoji ali razširjeni družini. Taki pomagajo iz tujine in se kasneje tudi vrnejo domov. Za razliko od izobraženih, ki odhod v tujino načrtujejo, predvsem ker želijo boljše življenje za svoje otroke. Ko se z družino ukoreninijo, se nikoli več ne vrnejo. V Sloveniji sodelujem pri pomoči albanskim družinam na Škofijski karitas Novo mesto. V Slovenijo prihajajo predvsem Albanci iz Kosova, Severne Makedonije in BiH, ki se hitreje znajdejo v ranljivih situacijah. Ženske običajno ostajajo doma, saj težko konkurirajo na trgu dela, saj niso imele možnosti izobraževanja, velika ovira je tudi neznanje slovenskega jezika. Kolikor morejo si pomagajo same in pogosto živijo v zaokroženih skupnostih. Nastajajo veliki problemi v šolah, ker otroci ne znajo jezika. Onemogočena je tudi komunikacija z materami. Tukaj imam prednost, ker govorim albansko. Tisti, ki pridejo po pomoč so najbolj hvaležni, da jih sprejmemo take kot so in da jim damo vedeti, da jih spoštujemo, saj je vsak človek vreden dostojanstva.”

Nina Stenko Primožič, Slovenska karitas:

”Publikacija je plod enoletnega sodelovanja Slovenske karitas z Inštitutom RS za socialno varstvo, različnim vladnimi in nevladnimi organizacijami, verskimi skupnostmi in posamezniki. Eden od namenov publikacije je bil, da si zagotovimo verodostojno zagovorniško orodje in da čustva ogroženosti ob katerih pozabljamo, da so migracije vedno obstajale, normaliziramo ter migracije osvetlimo z vidika prispevka, ki ga prinašajo k razvoju. Slednjega Karitas razume kot koncept celostnega človekovega razvoja, ki v središče razvojnega procesa postavlja človeka v vseh razsežnostih človeškega bivanja. V vsaki družbi se skupaj z migranti učimo, saj prinašajo nove poglede, novo kulturo in znanja. Lahko tudi ugotovimo, da je vsem nam skupno človeško strmenje k boljšemu in varnemu življenju ter ljubezen do družine in do skupnosti od koder prihajamo.

V prihodnosti nas čakajo predvsem socialno demografski izzivi.

Nujne so celovite politike, ki bodo zagotavljale dostojno in primerno plačano delo za vse. Tukaj so še posebej občutljivi migranti, ki v Sloveniji večinoma delajo v **gradbeništvu**, proizvodnji, prevozništvu in skladiščenju. Zelo slabe razmere v njihovih državah (brezposelnost, korupcija, revščina...) jih pogosto silijo, da se odločijo za selitev. Pripravljeni so sprejeti vsaka dela, tudi v slabih delovnih pogojih in z nizkimi plačami, ki pogosto ne pritegnejo domačih delavcev. Ob tem so v primerjavi z izkoriščenimi domačimi delavci v ranljivejšem položaju, saj pogosto nimajo sredstev, veščin ali socialnega kapitala, da bi se soočili s težavami oz. prijavili izkoriščanje. Večina migrantov prihaja v Slovenijo iz Zahodnega Balkana. Iz drugih območij jih je le 0,5 %, katerim je bila odobrena mednarodna zaščita. Trendi se bistveno ne spreminjajo, saj Slovenija za slednje predstavlja predvsem tranzitno državo.

Publikacija vključuje tudi priporočila za oblikovalce politik. Med drugim Karitas želi, da nova vladna strategija na področju migracij, ki je v pripravi, odraža širok in odprt diskurz o migracijah z vseh vidikov, o njihovem prispevku k razvoju ter nujno ustvarjanje okolja, ki bo spoštovalo dostojanstvo vsakega človeka.”

V tem tednu, med 14. in 17. majem 2019, bodo izšle vse nacionalne publikacije Skupni dom (v Avstriji, Nemčiji, Belgijo, Bolgariji, Češki, Italiji, Nizozemski, Portugalski, Slovaški, Sloveniji in Švedski), v jeseni 2019 pa bo izšla skupna publikacija Caritas Europa, ki bo predstavila povezavo migracij in razvoja na evropski ravni.

Čeprav se Karitas v Evropi zaveda izzivov, ki jih prinašajo migracije, poziva institucije, oblikovalce politik in civilno družbo v Sloveniji in Evropi, naj odpravijo ovire, ki preprečujejo polni

potencial migrantov, da prispevajo k celostnemu človeškemu razvoju vseh.

Celotna publikacija je dostopna na: <https://www.karitas.si/o-karitas/gradiva/>

Za več informacij se obrnite na Sašo Eržen na 031-832-920 ali 01/300–59–69/60 oz. e-naslov: sasa.erzen@karitas.si

Hvala za objavo in lep pozdrav,

mag. Cveto Uršič

generalni tajnik Slovenske

karitas

GRADNJA NI MAČJI KAŠELJ – OLAJŠAJTE SI JO NA 52. MOS V CELJU OD 10. DO 15. SEPTEMBRA

MOS v letu 2019 strumno koraka naprej in letos prinaša še bogatejšo ponudbo, a ostaja zvest lanski segmentaciji na petih ključnih področjih: MOS Dom, MOS Turizem, MOS Tehnika, MOS B2B in MOS Plus. Širok spekter različnih področij je največja prednost obiska sejma, saj omogoča hitro in enostavno informiranje o vsem, kar potrebujete.

Dom. Ljudje ga preprosto potrebujemo. Nevede ga iščemo, gnezdimo in v mislih gradimo, hrepenimo po trenutku, ko nas prevzame občutek, da smo končno doma. Vsak ima svojega. Nosi ga v sebi, gradi in dopolnjuje vse do trenutka, ko ideja prerase v projekt. Kako se lotiti izgradnje ali prenove, katere dejavnike upoštevati, katerim smernicam slediti, s kom sodelovati in katere materiale uporabiti, da bo vaš novi dom prostor, v katerem boste svobodno uživali in na koncu koncev tudi varčno bivali?

Odlična priložnost, da se seznanite z najnovejšimi trendi v **gradbeništvu** in notranji opremitvi, je obisk sejma, kjer so na enem mestu zbrani vsi aktualni ponudniki rešitev, ki jih potrebujete. Na dobrem sejmu boste našli vse od projektivnih birojev, do gradbenih rešitev, ponudnikov notranje in sanitarne opreme, pa tudi kakšnega ponudnika, ki vam bo ponudil prav tisto rešitev, na katero v tem trenutku verjetno še pomislili niste. Številni vam prav na sejmih pripravljajo razna izobraževanja in predavanja, poleg vsega pa ne gre zanemariti sejmskih ugodnosti, za katere se odloči večina razstavljalcev.

Eden takšnih sejmov je tudi MOS, poslovno - sejmska prireditev, ki vsako leto privabi več kot 800 neposrednih in 1400 zastopanih razstavljalcev ter več kot 100 000 obiskovalcev. Ponuja možnost, da se v enem dnevu seznanite s širokim naborom ponudbe, zberete informacije in odgovore

razstavljalcev, ki vam bodo z veseljem pomagali. Ponudbo razstavljalcev pogosto spremlja tudi pestro ob sejmsko dogajanje, kjer se lahko udeležite brezplačnih svetovalnic in predavanj neodvisnih strokovnjakov. Organizatorji pa ne pozabijo niti na zabavo otrok, zaradi česar dan z družino ne mine brez nasmehov. In tako bo tudi na letošnjem MOS-u. Sejem ima tradicionalno tudi državo partnerico, kar dodatno olajša vzpostavitev gospodarskih vezi med državama. Letos je to Črna gora.

Gradnja in obnova doma

Zbiranje informacij o gradbenih in stanovanjskih rešitvah, ki na tržišču obstajajo, je dolgotrajen proces. Drastično ga lahko skrajšate z obiskom sejma, ki ponuja gradbene in stanovanjske rešitve. To je odlična priložnost za vse, ki se podobnih projektov lotevajo v prihodnosti. Ogleдали si boste lahko stavbno pohištvo, garažna in industrijska vrata, pohištvo in notranjo opremo, senčila, stavbno pohištvo, talne obloge, ograje, vse za gradnjo hiš, kamine, peči, štedilnike, dimniške sisteme, keramiko, ogrevalno tehniko, prezračevanje, senzorno tehniko, vse za streho, tlakovce, gradbeni material in tudi opremo za vrt. Z zaupanja vrednimi proizvajalci gradbenih materialov se na sejmu lahko dogovorite za dobre cene, hkrati pa njihovo ponudbo na licu mesta tudi primerjate. Na sejmu enostavno pridobite informacije, zberete ponudbe in se hitro odločite, kaj ti ustreza. Pridobili boste lahko izris svoje sanjske kuhinje in izbirali med kuhinjskimi pripomočki vrhunske kakovosti po dostopnih cenah. Poleg pestrega izbora ponudbe vseh vrst bodo obiskovalcem na voljo svetovalnice neodvisnih strokovnjakov.

Ključni akterji kampinga in karavaninga

MOS Turizem je v zadnjih nekaj letih doživel najhitrejšo rast. Široka ponudba avtodomov, počitniških prikolic, šotorskih prikolic, mobilnih hišk, nadgradnje in predelave počitniških vozil, snemljivih bivalnikov, baldahinov in najrazličnejše kamp opreme (od pohištva za kampiranje do

ponjav, žarov in talnih oblog), vse ljubitelje svobodnega počitnikovanja, ne bo pustila ravnodušne. Novim prikolicam, karavanom in kombijem se bodo letos pridružila tudi tovrstna rabljena vozila. Svoje jeklene domove na kolesih bodo lahko na sejmu pripeljale fizične osebe in jim poiskale nove lastnike.

Korak bližje uspešni kupčiji, bo letos omogočen s prostorom, namenjenim vozilom za testne vožnje, ter atrijem, ki bo posvečen zgolj kempingu in karavaningu. Izjemno dodano vrednost sejmu MOS Turizem dajejo tudi ob sejmski dogodki, ki jih ponuja outdoor park, razvajal pa vas bo še zabavni in kulinarični program.

Tehnološki boom

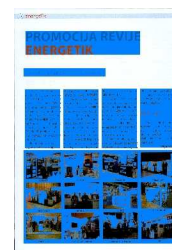
Je svet strojev, robotov, mehanizacije, profesionalnega orodja in vzdrževanja vozil. Svet tehnologov, razvojnikov, vzdrževalcev, programerjev, obrtnikov, poznavalcev tehničnih strok, ljubiteljskih mehanikov in domačih mojstrov. Tudi letos bo razstavni program kategorije opreme in materialov za obrt in industrijo nadgrajen in bogat z novostmi.

Poslovne storitve in priložnosti

Poslovno - sejmski, konferenčni in mrežni dogodek je namenjen predvsem lastnikom in vodstvu malih in srednje velikih podjetij in novoustanovljenim podjetjem. Združuje in izobražuje podjetnike, pripomore k pridobivanju novih strank in vzpostavljanju poslovnih kontaktov tudi na tujih trgih, s čimer lahko bistveno skrajša čas za izvažanje izdelkov ali storitev na tuje trge.

Sejemska nostalgija

Razdelane kategorije ponudbe bo zaokročila, kot se za sejmem s tradicijo spodobijo, ponudba izdelkov široke potrošnje po ugodnih cenah. Kategorija MOS Plus ohranja delček tistega, česar smo bili včasih na sejmih vajeni in nas po tistem še vedno navdušuje. Tako boste lahko našli gospodinjske in medicinske pripomočke, izdelke domače obrti, dodatke za dom in vrt, darila, konfenkcijo, kolesa, prehrano in še marsikaj po ugodnih sejmskih cenah. Čarobni kraj, kjer se lahko pripravite na prijetna presenečenja.

PROMOCIJA REVIIJE ENERGETIK

SEJEM, Ljubljana (5. 3. - 10. 3. 2019)

Na 58. mednarodnem sejmu DOM v Ljubljani je v letošnjem letu razstavljalo 528 podjetij iz 26 držav, na 20.000 kvadratnih metrov razstavnih površin. Njihovo ponudbo si je ogledalo okoli 54.000 obiskovalcev. Pod okriljem organizacije Gradbenega inštituta ZRMK in svetovalne mreže ENSVET – EKO SKLAD, je bilo v času sejma organizirano brezplačno svetovanje.

Podobno kot v preteklih letih, smo tudi na letošnjem se-

mu uspešno izvedli obsežno promocijo revije ENERGETIK za široko in poslovno javnost in tako dodatno sejemsko naklado revije v celoti razdelili. Z veliko mero zadovoljstva ugotavljamo, da je revija dobro prepoznavna doma in preko zastopništev tudi onkraj meja. Nedvomno so k temu precej pripomogli 26 – letna tradicija revije, vzorno urejena spletna stran, katere obisk iz dneva v dan narašča, raznolika vsebina in lepa, povsem knjižna po-

doba revije, katero bomo ohranili tudi v bodoče.

Lahko smo veseli in hkrati ponosni, da nam zaupajo naši dolgoletni oglaševalci, katerim se prav pri vsaki izdaji pridružijo tudi nekateri novi, postopoma pa se vračajo tudi nekdanji oglaševalci. Revija ENERGETIK je najstarejša revija s področja energetike in **gradbeništva** na slovenskem tržišču.

Sponosom lahko zapišemo, da je naš dolgoletni oglaševalec LUMAR IG iz Maribora prejel na

letošnjem sejmu DOM okoljsko priznanje ZKG za razvoj sistemskih rešitev LUMAR za skoraj nič – energijske hiše.

ČESTITAMO!

V nadaljevanju so nanizane fotografije razstavnih prostorov naših obstoječih in potencialnih oglaševalcev, ki so razstavljali na letošnjem sejmu DOM v Ljubljani.

Olga Poslek

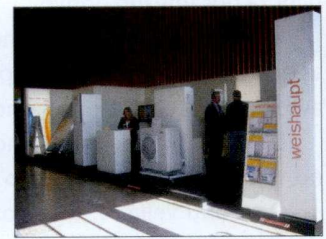
GEBERIT

VITANEST

PANASONIC

WEISHAUPT

VISSMANN

KRONOTERM

LUNOS

ŠTERN GROUP

AIRABELA

DOM – TITAN, UPONOR

VAILLANT – TOŠNJAK

JUB

KOVINTRADE

FRAGMAT

REMAX

LUMAR

SATLER, OKNA IN VRATA

BIAL

KLIMA ELEKTRO

E2E

KNAUF INSULATION

NILAN

MINES IB - BLITZ

ARMEX ARMATURE

LARTI

PREALPI

GRAMINT

KWB

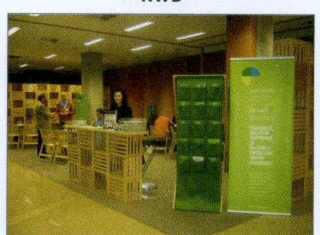
BIOMASA

GORENJE

JADRAN ENERGETIKA

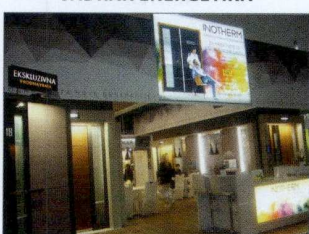
EKO SKLAD

KIP, DIMNIŠKI INŽENIRING

TERMO SHOP

INOTHERM

AGREGAT

PEČARSTVO GOLOB

TERSUS

ARCONT

KNUT

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejejo prosto razmnoževati in distribuirati!

KOOP TRGOVINA

DINES

ENERTEC

ETERNIT

TILIA

ATLAS TRADING

HERZ

TERMOTOM

EKOSEN

MAREX

PEČI - KERAMIKA

CREINA - LOKATERM

ISOSPAN

MIK CELJE

BMI BRAMAC

PIRNAR

DEVI

RIHTER

URETEK

SIES

ŽIHER HIŠE

DOM - TITAN, TAPKEY

KLEMAVET

MINERGIA

DIMPLEX - EKOFRANK

SCHIEDEL

MESEC

ROLTEK

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosbo razmnoževati in distribuirati!

Prihodnost gradnje

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v okviru projekta Enterprise Europe Network organizira sodelovanje slovenskih podjetij na mednarodni konferenci in poslovnem srečanju "Future of Building 2019", ki bo potekalo v torek, 4. 6. 2019, od 8. do 17.30 ure, v Avstrijski gospodarski zbornici, Wieder Haupstr. 63 na Dunaju.

Na dogodku sodeluje več kot 600 udeležencev iz več kot 50 držav. Dogodek je idealna priložnost za promocijo podjetja in pridobitev novih poslov ter izmenjavo izkušenj na področju gradnje, razvijanje idej o novih projektih ter navezovanje stikov za izvedbo le-teh.

Poseben poudarek dogodka bo tudi na predstavitvah novosti na področju **gradbeništva**, novih metod gradnje, robotike, energetske učinkovitosti, trajnostne in zelene arhitekture, obnovljivih virov energije, inženiringa, načrtovanja, opremljanja, lesne industrije itd.

Vabimo vsa zainteresirana slovenska podjetja, da potrdijo svojo udeležbo na mednarodni konferenci in poslovnem srečanju na spletni strani: <https://buildings2019.b2match.io/home>. S prijavo si podjetja zagotovijo individualne sestanke z najbolj zanimivimi tujimi podjetji. Udeležba na dogodku je brezplačna, vendar je obvezna predhodna prijava.

Rok za prijavo je 18. 5. 2019!

Dodatne informacije:

Edina Zejnić,

tel. 01/58 30 586,

edina.zejnic@ozs.si

**enterprise
europe
network**

Poslovni nasvet pred vašimi vrati

DIVIZIJA TECHNICAL SOLUTIONS PODJETJA KNAUF INSULATION S PRIPRAVO OBJEKTOV BIM STREMI K NAPREDKU V INDUSTRIJI

Podjetje Knauf Insulation sledi digitalizaciji v gradbeni industriji, zato je za projektante in uporabnike tehničnih izolacij pripravilo brezplačne objekte BIM na področju sistemov za ogrevanje, ventilacijo in klimatizacijo ter protipožarno zaščito.

Informacijsko modeliranje zgradb (BIM, Building Information Modelling) je digitalen in v prihodnost usmerjen proces za projektiranje, konstruiranje in upravljanje zgradb, ki pripomore k izboljšanju produktivnosti v gradbeni industriji. Gre za spremljanje objekta skozi celotno dobo od projektiranja, gradnje, uporabe, vzdrževanja in na koncu vse do njegove razgradnje po koncu življenjske dobe. S tem omogoča sodelovanje vseh udeležencev v gradbenem postopku – lastnikov, inženirjev in projektantov, proizvajalcev gradbenega materiala, uporabnikov in upraviteljev ter tudi nosilcev dejavnosti rušenja in odstranjevanja odpadkov.

Hkrati pa predstavlja tudi način sodelovanja skozi souporabo informacij o izdelkih ter projektiranje v arhitekturnem, inženirskem in gradbenem sektorju. Osnovan je na bistvenih informacijah, ki so dostopne

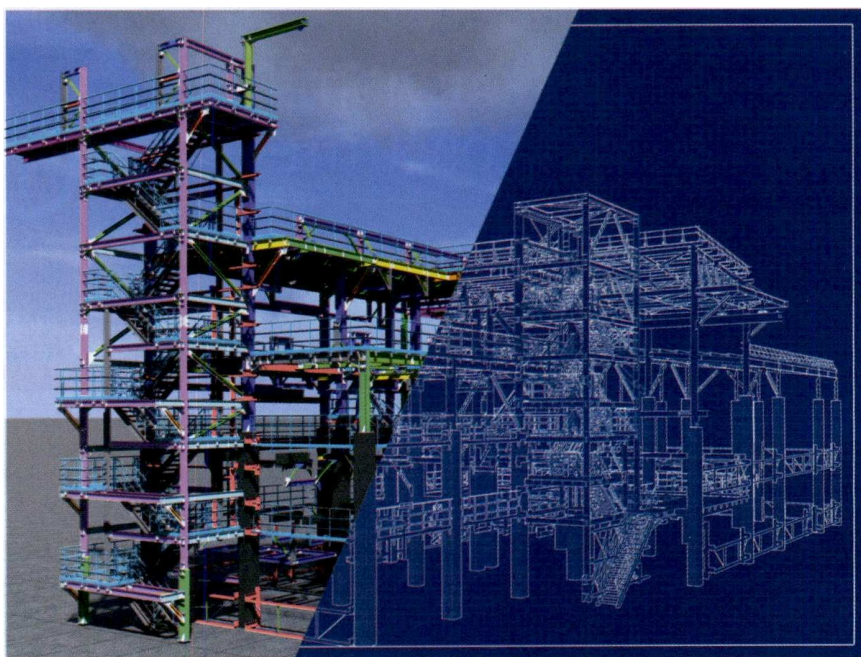
na vsakem koraku tekom celotnega življenjskega cikla zgradbe.

»V **gradbeništvu** postajata digitalizacija in avtomatizacija vse pomembnejši in prinašata pomembne prednosti. To seveda želimo omogočiti tudi našim strankam ter projektantom,« je pojasnil Johan Prior-Knock, komercialni direktor Sistemske divizije podjetja Knauf Insulation.

Ključna prednost uporabe objektov BIM je, da se podatkovni model zgradbe, ustvarjen v fazi projektiranja, lahko uporablja v vseh ostalih fazah tekom celotnega življenjskega cikla zgradbe. Tako je mogoče morebitne konstrukcijske napake odkri-

ti že zgodaj, kar preprečuje nastanek potencialnih dodatnih stroškov.

Podjetje Knauf Insulation je razvilo objekte BIM za svoje družine izdelkov Thermo-teK (izolacija za sisteme za ogrevanje, ventilacijo in klimatizacijo) in Fire-teK (protipožarna zaščita zračnih kanalov) Tako jim je zagotovilo pametno rešitev, ki bo izpolnila vse njihove zahteve in ki jo bodo lahko vključili v svoje projekte. Na voljo so podrobni opisi vizualnih, tehničnih in funkcionalnih lastnosti vseh izdelkov v obliki BIM. Objekti BIM, ki jih je pripravila divizija za tehnične rešitve Knauf Insulation Technical Solutions, so na voljo v formatih Revit in Ifc.

»Poleg preproste in hitre uporabe objektov BIM bomo s pomočjo Dynama poskrbeli tudi za lažjo izbiro naših materialov. Tako bomo poenostavili vsakodnevne zadolžitve graditeljev in projektantov, ki bodo lahko svoje projekte izboljšali z uporabo visoko kakovostnih tehničnih izolacijskih izdelkov,« dodaja Prior-Knock.

O oddelku za tehnične rešitve podjetja Knauf Insulation

Knauf Insulation Technical Solutions, divizija za tehnične rešitve, je del mednarodne Skupine Knauf ter nudi rešitve in izdelke za izolacijo tako na industrijskem in ladjedelniškem trgu kot tudi na področju ogrevanja, ventilacije in klimatizacije (HVAC). Vsi njihovi naporji so usmerjeni v izpolnjevanje potreb strank skozi izredno kakovostne izdelke iz mineralne volne, strokovno svetovanje, zanesljive storitve ter močan poudarek na trajnosti.

Objekti BIM projektantom in uporabnikom tehničnih izolacij olajšajo vsakodnevno delo. Brezplačno na voljo prek www.ki-ts.com.

